

Foreningen NORDEN

ÅRSBERETNING 2021

FORENINGEN
NORDEN

Meget mere Norden

Indhold

Endnu et anderledes år.....	4
LANDSFORENINGENS ORGANISATION	5
Repræsentantskabsmøde.....	5
Landsstyrelsesmøder	5
Forretningsudvalgsmøder	5
Udvalgsstruktur 2021	5
Nordisk Gæstebud/ Nordens Dag 2021	8
Margrete den Første.....	9
Kommunalvalg	12
Kommunikation.....	13
Flagning ved grænsen.....	16
Tillidsmandsdag	17
Foreningen NORDENs skolearbejde.....	18
Øresundsmiljøskole - Grøn skole	22
Norden i Skolen - idekatalog	24
Morgengry	24
Organisation	24
Fremtid	24
Mål	25
Behov og formål	26
Aktiviteter	27
Målsætning	27
Tiltag i Projektet	28
Uddannelse af frivillige	28
Kurser for landets lærere	29
Øget Nordisk fokus for de lærerstuderende	30
Resultater af projektet	30
Nordisk Litteraturuge 2021	31
Nordjobb.....	32
Venskabsbysamarbejdet	45
Info Norden	47
Samarbejde med fonde	49
Foreningerne Norden (FNF).....	49

Handleplan.....	53
Visionspapir.....	56
FORRETNINGSUDVALG 2021.....	58
LANDSSTYRELSE 2021	58
FORMÆND 2021	59
Medlemstal pr. 31. december 2021	61

Endnu et anderledes år

Også 2021 var præget af corona og aktiviteterne i lokalafdelingerne måtte igen neddrøses på grund af forsamlingsforbuddet. Men alle var ramt, hvilket også skabte en bred forståelse fra medlemmernes side.

I landsforeningen har vi gennemført de sædvanlige opgaver og havde mulighed for at gennemføre to store nye satsninger i 2021, nemlig Nordisk Gæstebud på Nordens Dag og en række lokale forpremierer på storfilmene Margrete den Første, som begge er omtalt i denne årsberetning.

Landsforeningen måtte desværre aflyse flere forretningsudvalgs- og landsstyrelsesmøder og foreningens repræsentantskabsmøde blev udsat. Ingen af os havde ønsket den situation, og ingen af os kunne lave om på den.

Vi har stillet krav om en nordisk sundhedsunion med bedre beredskabsplaner på tværs af de nordiske lande. Corona-krisen har dokumenteret et skrigende behov for koordination mellem nordiske myndigheder og politikere. Krisen har også vist os, hvor vigtigt det er at have effektive beredskabsplaner, som kan sikre stabil produktion og distribution af medicin og værnemidler. Derfor må det politiske samarbejde i Norden op i gear igen, og en form for sundhedsunion indebærer store fordele økonomisk og socialt.

Også de nordiske statsministres krav om at gøre Norden til verdens mest integrerede region kræver handling. Store ord gør det ikke!

I 2021 blev igangsat et arbejde med et 360 graders eftersyn, hvor der nu snart færdiggøres en ny Strategi og en ny handleplan. Arbejdsgruppen under ledelse af landsformanden har holdt en række møder rundt om i landet i foreningens kredse. Det har givet gode input til nye mål for foreningen, som forhåbentlig kan lede til Meget mere NORDEN i de kommende år. Alene møderne rundt omkring har været en stor inspirationskilde, hvor inspirationen er gået begge veje.

Da jeg på grund af alder forlader stillingen som generalsekretær for foreningen i første halvår af 2022, bliver dette efter 37 år min sidste årsberetning. Jeg har haft verdens bedste arbejde i alle årene, men alting har en ende.

Jeg vil derfor benytte anledningen til at takke de mange politiske ledelser, jeg har haft gennem årene og ikke mindst den nuværende ledelse, som har vist stor empati og handlekraft i forbindelse med det forestående ledelsesskifte.

Men allermest vil jeg takke de mange tillidsfolk rundt om i landet, som det har været en fornøjelse at besøge og arbejde sammen med. Det arbejde og engagement I frivilligt lægger i foreningen er grundpillen i foreningen og er med til at sikre, at den folkelige dannelse, samtalen og deltagelsen, som Danmark og de andre nordiske lande bygger på, stadig vedligeholdes og lever.

Jeg ønsker jer alle og foreningen en god fremtid. Der er stadig brug for Meget mere Norden.

Peter Jon Larsen
Generalsekretær

LANDSFORENINGENS ORGANISATION

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabsmødet skulle have været afholdt lørdag den 8. maj 2021 kl. 10 – 16 på Folkehjem, Aabenraa, men blev aflyst pga. corona-situationen og udsat til 21. oktober 2021.

Følgende dokumenter ligger på intranettet <https://intra.foreningen-norden.dk/moede-i-repraesentantskabet-2021/>:

- indkaldelse til Foreningen NORDENs repræsentantskabsmøde 2021
- kommenteret dagsorden
- årsberetning 2020
- årsregnskab 2020
- revisionsprotokollat 2020
- udtalelse fra de kritiske revisorer 2020
- forslag til budget 2021-2023
- strategi
- vedtægter for Foreningen NORDEN
- Foreningen NORDENs vision
- mundtlig beretning og
- Referat fra Foreningen NORDENs repræsentantskabsmøde 2021

Landsstyrelsesmøder

I 2021 blev der afholdt to landsstyrelsesmøder, nemlig den 21. august og 26. november. Der var ellers også lagt op til det sædvanlige møde i foråret, som blev aflyst pga. corona-situationen. Referaterne kan ses på <https://intra.foreningen-norden.dk/landsstyrelse/referater/>.

Forretningsudvalgsmøder

Forretningsudvalget bestod frem til 21. august 2021 af følgende medlemmer: **Marion Pedersen** (landsformand), **Dorit Myltoft** (næstformand), **Grethe Hald**, **Bent Jensen**, **Susanne Prip Madsen**, **Merete Riber** og **Anke Spoorendonk**. Efter repræsentantskabsmødet bestod forretningsudvalget af: **Lars Barfoed** (landsformand), **Marion Pedersen** (næstformand), **Grethe Hald**, **Bent Jensen**, **Susanne Prip Madsen**, **Merete Riber** og **Anke Spoorendonk**.

Der blev holdt tre forretningsudvalgsmøder i 2021, nemlig den 19. april, den 2. august og den 3. november. Referaterne fra møder ligger på <https://intra.foreningen-norden.dk/forretningsudvalget/referater/>.

Udvalgsstruktur 2021

Foreningen NORDENs udvalg nedsættes af landsstyrelsen (jf. §11, stk. 5). Udvalgene har ingen selvstændig beslutningskompetence, men har indstillingsret over for landsstyrelsen på de områder, landsstyrelsen har bedt dem varetage.

Følgende konstitueringer blev foretaget af landsstyrelsen:

Foreningen NORDENs Forretningsudvalg / Forretningsorden

1. Forretningsudvalget varetager assisteret af Landskontoret de daglige forretninger med ansvar over for Landsstyrelsen.

2. Formanden leder møderne. I tilfælde hvor formanden har forfald, bliver mødet ledet af næstformanden.
3. Der afholdes møde i forretningsudvalget mindst fire gange årligt samt når landsformanden eller mindst to medlemmer af forretningsudvalget ønsker det.
4. Dagsorden med tilhørende bilag samt eventuelle indstillinger udsendes mindst otte dage før afholdelsen af forretningsudvalgsmødet.
5. Dagsordenen skal hver gang indeholde punkter som løbende sager, FNF og økonomi. Til økonomipunktet vedlægges kvartalsvise budgetopfølgninger med oplysning om foreningens likviditet. Forretningsudvalget er ansvarligt for udarbejdelse af regnskab og budgetter. Forretningsudvalget følger foreningens økonomi herunder at projekter gennemføres i henhold til de indgåede aftaler.
6. Generalsekretæren er sekretær for forretningsudvalget.
7. Det tilstræbes at beslutningsreferatet indenfor 14 dage lægges på foreningens hjemmeside. Forretningsudvalget får referatet til gennemsyn en uge, hvorefter det - i fald der ikke er kommentarer - lægges på foreningens hjemmeside.
8. Ved eventuel stemmelighed ved afstemninger i forretningsudvalget er mødelederens stemme udslagsgivende. Forretningsudvalget er beslutningsdygtigt, når et flertal af forretningsudvalgets medlemmer er til stede, når beslutningerne træffes.
9. Forretningsudvalget kan indstille til landsstyrelsen at nedsætte arbejdsudvalg og indkalde særligt sagkyndige personer i forbindelse med bestemte sager på dagsordenen. Særligt sagkyndige kan kun deltage i behandlingen af de(t) relevante punkt(er) på dagsordenen.
10. I forbindelse med deltagelse i Forretningsudvalgsmøder dækkes transportomkostninger. I udgangspunktet dækkes transportomkostninger med op til 2. klasse tog samt pladsbillet. Hvis helt særlige forhold taler for det, kan der efter forudgående individuel vurdering, dækkes transportudgifter til anden transportform. Ved kørsel i egen bil dog kun hvad der svarer til statens laveste takst. Hvis et møde aflyses, så rabatterede billetter ikke kan refunderes, refunderer landsforeningen indkøbte billetter.

Foreningen NORDENs Uddannelsesudvalg / Kommissorie

Foreningen NORDENs Uddannelsesudvalgs opgave er at sikre og udbygge kontakten til nuværende og fremtidige skole- og biblioteksmedlemmer. Udvalget skal sikre, at lokalafdelingerne i højere grad involveres i Den Nordiske Biblioteksuge. Udvalget foretager en lovovervågning som sikrer, at Foreningen NORDEN kan afgive høringssvar, når der fremsættes lovforslag, som har betydning for de nordiske elementer i dansk lovgivning inden for skole- og biblioteksområdet.

Udvalget skal undersøge samarbejdsmulighederne med lærerseminarierne og projekt Sprogpiloter med henblik på at kunne understøtte hinanden i at nordiske tekster og det nordisk sprog bliver et naturligt element i undervisningen. Udvalget skal følge udviklingen i nordiske lærerudvekslinger og venskabsskoleklasser og komme med forslag til hvordan området kan udbygges.

Foreningen modtager et beløb fra Undervisningsministeriet og har fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Arbejdet har to primære formål: dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold, dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

Af Helsingforsaftalen fremgår regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: "Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland." I overensstemmelse hermed står der i bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk: "at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab" Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes: "at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse". Foreningen NORDEN bistår med at udfylde disse rammer. Uddannelsesudvalget har, ud over skoleopgaven, også opgaven med den nordiske biblioteksuge, de sprogopgaver, der tidligere lå i Sprogudvalget, samt det kulturelle samarbejde.

Udvalget sammensættes med en person fra forretningsudvalget, en eller flere lærere, en eller flere bibliotekarer samt Foreningen NORDENs repræsentant i Dansk Sprognævn. Udvalget betjenes af landskontorets skolemedarbejder.

Medlemmer: **Merete Riber** (formand), **Maria Frey Sjøblom** (Danmarks Biblioteksforening), **Ida Geertz** (Danmarks Lærerforening/Dansklærerforeningen) og **Marion Pedersen** er tilknyttet udvalget, da hun sidder i Dansk Sprognævn, som Foreningen NORDENs repræsentant.

Arbejdsgruppe til 360 graders eftersyn

Følgende arbejdsgrundlag blev vedtaget af repræsentantskabet på baggrund af et forslag fra Foreningen NORDENs lokalafdeling i Thisted: Efter at have fejret foreningens 100-års jubilæum med stor succes og manges deltagelse, opfordrer vi landsforeningens ledelse til at udarbejde en handlingsplan for foreningens videre gang de næste hundrede år. Man skal som bekendt ikke hvile på laurbærrene! Denne handlingsplan skal tage udgangspunkt i foreningens formål og vision for det nordiske arbejde, som allerede skrevet og vedtaget.

Fra Fynskredsens møde i Ringe

Ved udarbejdelsen indgår hele foreningens organisation/struktur og således kan man kalde det efter 360 graders eftersyn. Handlingsplanen skal kunne pege på faktorer, der vil være fremmende for at aktualisere foreningens formål og vision, - vise hvordan der kan opnås større medindflydelse/inddragelse i politikudformningen og debat, - vise hvordan der opnås større repræsentation af medlemmer/ aktive i alderen 30 - 50, - afdække foreningens interne kommunikationsveje og vise nye veje til et medlemsaktivt Foreningen Norden. Endvidere skal handlingsplanen angive på hvilke måder de nordiske værdier, den fælles historie og vore sprog i fremtiden kan blive opprioriterede i uddannelserne m.m. En sådan handlingsplan med inddragelse af alle medlemmer bør kunne udarbejdes inden for kort tid efter behørig assistance fra eksterne rådgivere og fremlægges på et tillidsmandsmøde til drøftelse og beslutning i repræsentantskabet i 2022. En gammel dansk talemåde lyder: ”Mens græsset gror – dør horsemor” - vi mener derfor, at det nu er på tide at sætte en ny plov i furen for at kunne så og høste i de næste 100 år. Det fortjener vi alle i foreningen og alle øvrige i vores dejlige Norden.

Valg af arbejdsgruppe til 360 graders eftersyn var igangsat inden repræsentantskabsmødet og på det konstituerende landsstyrelsesmøde gav landsstyrelsen mandat til at gruppen fortsætter arbejdet med følgende medlemmer: **Lars Barfoed (formand), Flemming Krogh, Karen Magrethe Fink, Jacob Lund, Turid Leirvoll, Andreas Ejby Nielsen (FNU).**

Nordisk Gæstebud/ Nordens Dag 2021

NORDEN SPISER SAMMEN

På Nordens Dag 23. marts 2021 gennemførtes for første gang på dansk initiativ Nordisk Gæstebud, hvor tusinder af familier over hele Norden samledes for at spise de samme nordiske retter. Foreningerne NORDEN samlede en række nordiske retter, som familierne kunne lave til aftensmad med forretter, hovedretter og desserter for enhver smag. Opskrifterne blev lagt på hjemmesiden, og 10. marts blev der lagt en video på YouTube, hvor en af Danmarks fineste kokke Kenneth Ellegaard fra Restaurant 56 Grader fortalte om retterne og viste, hvordan de kan laves.

Der blev præsenteret 8 retter – en fra hvert nordisk land: Danmark, Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge, Sverige og Åland. Man fik så 7 retter at vælge imellem, da man selvfølgelig ikke måtte vælge sit eget lands ret.

Selv om forsamlingsforbuddet forhindrede os i at lave fællesarrangementer på dagen, så forhindrede det ikke, at vi hver især kunne lave et nordisk måltid og trods alt få en fornemmelse af, at vi var en del af et større nordisk fællesskab.

På foreningens hjemmeside <https://foreningen-norden.dk/nordisk-gaestebud/> finder I opskrifter på de nordiske retter, som vi præsenterede over hele Norden og I finder også den video, der blev lavet og som indledes af Nordisk Råds præsident **Bertel Haarder**.

Inge Napora fra Langeskov holdt Nordisk Gæstebud i festligt selskab med gode venner. Der blev serveret Kammuslingesalat, Ovnbagt torsk og Ålandspannkaka. Flag, blomster, servietter var i Nordens farver. Hele selskabet blev enige om at gentage succesen næste år igen.

KONKURRENCE

I forbindelse med gæstebuddet kunne deltagerne indsende et billede af deres særlige nordiske gæstebud den 23. marts, og deltage i konkurrencen om et **gavekort på kr. 2000** til en af COOP's forretninger. Billederne blev lagt op på foreningens hjemmeside.

Rigtigt mange benyttede lejligheden til at deltage i denne nordiske aktivitet, der trods alt - under de nuværende omstændigheder - smagte ☺ af nordisk sammenhold.

Margrete den Første

I september 2021 kom en storfilm om Dronning Margrete den Første op i biograferne, og vi var gennem måneder i dialog med filmselskabet og blev inddraget i forberedelserne op til premieren. Traileren til filmen kan ses her <https://www.youtube.com/watch?v=GVdFl6GacTI>.

Onsdag den 8. september afholdt SF Studios sammen med Foreningen NORDEN og Nordisk Film biografer en på alle måder historisk gallapremiere på en af årets mest imødesete film Margrete den Første under overværelse af foreningens protektor Hendes Majestæt Dronning Margrethe den Anden. Gallapremieren fandt sted i Imperial i København. Også vores nyvalgte landsformand Lars Barfoed var blandt æresgæsterne.

En glad og smilende Dronning Margrethe den Anden ankommer til Imperial. Umiddelbart til højre ses producer Lars Bredo Rahbek og til højre Foreningen NORDENs landsformand Lars Barfoed.

Producer Lars Bredo Rahbek udtalte: ”De nordiske lande arbejder normalt tæt sammen, men med Margrete den Første sætter vi turbo på samarbejdet og skaber en fælles film om de dramatiske begivenheder og den kvinde, der gjorde en familie ud af Norden. Derfor har vi på gallapremieren indgået et samarbejde med Foreningen Norden – for at skabe forståelse for vores fælles nordiske arv og den særlige forbindelse imellem os, som i høj grad skyldes én kvinde: Margrete I”.

For landsforeningen var det vigtigt at involvere lokalafdelingerne i premieren, og i samarbejde med filmselskabet fik vi på kort tid sikret 8 lokale forpremierer rundt om i landet. Herfra var der melding om stor begejstring hele vejen rundt fra formænd/kvinder i lokalafdelingerne, som gerne ville have haft mere tid, men som var stolte værter, glade for at gøre noget særligt for medlemmerne og for at samles om noget der giver mening – fællesskab og samling af Norden og fejring af MARGRETE DEN FØRSTE. Og dejligt, via Gallafilmen / forfilmen, at blive koblet til Gallapremieren i København med Dronning Margrethe den Anden, Statsministeren, vores egen landsformand m.fl. og på den måde forbindes på tværs af landet.

Frederikshavn - Palads Teatret

“Vi fik en dejlig aften. Megen ros.” Vin og snacks.

Presse: <https://frederikshavn.ligeher.nu/nyheder/livet-her/foreningen-norden-til-filmpremiere/03409bfc-37eb-46c1-a0e0-7558fe04a04a>

Odder – Biffen

Champagne og Sticks samt indledende oplæg om den historiske kontekst.

Næstved – Bio

Velkomst og oplæg af tidligere borgmester, Henning Jensen. Snacks og vin Fra den lokale 'Vinbaren'. I foyeren: Musik fra Margrete den Førstes tid af Ars Nova.

Presse: Sjællandske Nyheder: <https://sn.dk/Naestved/Bio-Naestved-blandt-de-foerste-med-Forpremiere-paa-Margrete-den-1/artikel/1469615>

Hadsund - Hadsund Bio

Velkomst og monolog af 'Margrete den Første', lokal skuespiller Bodil Tvedegaard, som arbejder på Museum Rebild, hvor hun adskillige gange har fyldt rollen som Margrete den Første, når museet har indbudt til arrangementer på resterne af borgen Egholm ved Lindenberg Å nær Gammel Skørping, som var en af dronningens besiddelser for godt 600 år siden. Monolog om Margrete den Førstes opvækst og tilværelse og især om forbindelser til og kontroverser med stormænd og borgherrer i Himmersyssel (nu Himmerland og Ommersyssel), som hun og hendes fader Valdemar Atterdag havde haft.

"Monologen blev et fint supplement og et stærkt lokalt oplæg til filmen".

Århus – CinemaxX

Live - optræden: middelaldermusik fra trubadurerne i ALMUNE, snacks og mjød.

"Det var en fin forfilm med kendisser fra forpremieren i KBH. Det virkede godt. "

København - CinemaxX

"Margrete 1.'s Bryg" blev serveret for publikum i foyeren, foruden middelalder snacks. Pynt med nordiske flag. Fra scenen berettes om Margrete den Førstes opvækst og om tidligere tiders utallige krige i Norden - som optakt til filmen.

Rønne – Rønne Bio

Her blev publikum mødt af 25 middelalderklædte frivillige, til mjød, musik og introduktion af Espen Ørberg, redaktør i Foreningen NORDEN, som har lavet interviews med Charlotte Seiling og Trine Dyrholm.

Presse: <https://www.tv2bornholm.dk/artikel/forpremiere-i-roenne-paa-margrete-den-foerste>
<https://tidende.dk/kultur/historienoerder-til-forpremiere-om-et-af-danmarkshistoriens-stoerste-politiske-genier/113636>

Aabenrå - Kinorama Aabenraa

"Der var en god stemning og deltagerne var glade, men vi havde travlt med at tale med folk og dele godter ud, så vi fik slet ikke taget billeder. Men stemningen var rigtig god og trailer fra Gallapremieren mm samt selve filmen var rigtig god." Her serverede de snacks med særligt til lejligheden dekorerede etiketter.

Presse: Jyske Vestkysten: <https://jv.dk/artikel/forpremiere-paa-filmen-dronning-margrete-den-første>

Kommunalvalg

Venskabsbyer og rekruttering

16. november 2021 var der kommunalvalg. I forbindelse med møder rundt om i kredsene, havde flere slået til lyd for, at foreningen skal opprioritere arbejdet med de nordiske venskabsbyer.

Landsforeningen lavede et udkast til brev, som vi bad tillidsfolkene sende til de lokale kandidater og "krydrer" teksten med et afsnit, som omhandler den enkelte lokalafdelings og kommunes muligheder i det nordiske venskabsbysamarbejde.

Vi anbefalede at følge op på brevet efter kommunalvalget, hvor vi opfordrer kandidaterne - måske især de lidt yngre, der ikke blev valgt, men gennem deres opstilling viste deres særlige interesse for at deltage aktivt i idepolitisk arbejde - til at være aktive i vores forening.

Vi opfordrede til, at alle tager det nordiske venskabsbysamarbejde op på de mange vælgermøder, der fandt sted rundt om i landet. Dels ville det så blive hørt af politikerne, men vi fik på den måde også markeret vores sag over for de andre tilhørere i forsamlingen.

Kære kommunalvalgskandidat.

Du har garanteret meget travlt i disse dage op til kommunalvalget.

Alligevel tillader vi os at komme med en opfordring til dig. Vi vil så gerne have, at du også inddrager det nordiske venskabsbysamarbejde i dine tanker for fremtiden i din kommune. Langt de fleste danske kommuner har eller har haft et aktivt nordisk venskabsbysamarbejde, men mange steder er det efter kommunalreformen blevet enten nedlagt eller reduceret i omfang. Vi mener tiden, at er inde til at genoptage venskabsbysamarbejdet i en ny og mere aktiv form i det kommunale arbejde.

Vi vil selvfølgelig gerne se, at man bygger på de gamle forbindelser, som er rodfæstede i kommunalt regi. Det folkelige og kulturelle nordiske samarbejde på lokalt plan er et afgørende fundament for den nordiske samhørighed. Ikke mindst sikrer udveksling af skoleklasser og idrætsforeninger m.v., at den opvoksende generation kan videreføre det nordiske samarbejde i en ny tid.

Men ud over det traditionelle samarbejde er der i dag også et behov for at lære mere af hinanden på økonomisk tunge forvaltningsområder i den kommunale administration. Og her er de andre nordiske landes kommuner et godt udgangspunkt, fordi vi i opbygning og indhold ligner hinanden så meget. Gennem et effektivt program med udveksling af kommunale medarbejdere mellem venskabsbyer, vil der givet være mulighed for at opfange nogle "best practices" i hinandens håndtering af opgaveløsninger, som vil kunne give besparelser på den kommunale bundlinje. Samtidig kan det øge arbejdsglæden for medarbejderne, der gennem et sådant samarbejde kan få nye og spændende udfordringer og venskaber på tværs af landene.

Vi har alle brug for at være en del af en større verden, og netop det nordiske venskabsbysamarbejde kan åbne for denne mulighed blandt medarbejdere på det administrative,

sociale, uddannelsesmæssige og kulturelle område i kommunen - og så måske endda uden, at det kan mærkes på den pressede kommunale bundlinje.

Foreningen NORDEN vil gerne med dette opfordre til, at du også vil være med til at gentænke og sparke nyt liv i det nordiske venskabsbysamarbejde.

*Med venlig hilsen
Foreningen NORDEN*

Kommunikation

Selvom foreningens kommunikation, som alt andet, var præget af pandemien og dens begrænsninger, var især 2. halvår meget aktivt og affødte deraf også megen formidling og kommunikation.

Formandsvalg og ikke mindst premiere på storfilmene Margrete I var de to største begivenheder, som medførte betydelig intern og ekstern kommunikation.

Herunder ser vi nærmere på aktiviteter og resultater – set fra et kommunikationsmæssigt perspektiv. Det handler om politisk kommunikation, intern/medlems-kommunikation samt massekommunikation.

Eksternt opnåede landsforeningen dog heller ikke i 2021 nogen større offentligt gennemslagskraft. Dels er landsforeningens ressourcer til kommunikation beskedne og dels er landsforeningen ikke leveringsdygtig i markante synspunkter og budskaber, som appellerer til mediebevågenhed.

Spørgsmålet er, om landsforeningen nogensinde kan skærpe sine holdninger og samtidig være tro mod sin mission om at arbejde for størst muligt nordisk samarbejde.

Det ligger dog i sagens natur, at konsensusøgning, samarbejde og konstruktive fællesskaber hen over de nordiske grænser ikke direkte appellerer til de nyhedskriterier, som medierne opererer efter.

Måske kan historien om nordisk samarbejde fortælles på en ny måde? Måske kan de bedste eksempler formidles via nye medieplatforme og formidlingskanaler?

Foreningen gjorde med kampagnen for Nordjobb i sommeren 2021 et vellykket forsøg på dette i form af to små film, der blev båret af passionerede unges udsagn om nordisk identitet. Sådanne nordiske fortællinger kan formentlig få gennemslagskraft, hvis foreningen har/får ressourcer til ideudvikling, tilrettelæggelse, produktion og distribution – og samtidig har kræfter til politisk påvirkning og revitalisering af organisationen.

Hvad der ikke lykkedes fuldt ud i den brede offentlighed, lykkedes på vanlig vis i lokalafdelingerne.

Selvom corona fortsat lagde en dæmper på aktiviteterne, var trangen til at komme op i gear igen stor, og afdelingerne aktiviteter fik betydelig omtale i lokale medier. Omkring 90 procent af alle omtaler af foreningen handler om lokalafdelingerne.

Politisk kommunikation

Foreningens lobbyindsats blev intensiveret ved valget af tidligere minister Lars Barfoed som formand i august, idet Barfoed lagde ud med et meget højt aktivitetsniveau ikke mindst vedrørende sikkerhedspolitik. Flere indlæg herom blev bragt i medierne og som følge heraf også publiceret på foreningens platforme.

Platformene, Facebook, Twitter og foreningens eget website, dækkede omkring 20 gange i årets løb begivenheder og aktiviteter i foreningens regi. Her skal blot nævnes tre.

Formandskab og daglig ledelse arbejdede på de indre linjer også for at undgå væsentlige besparelser på Nordisk Råds kulturbudgetter. Det lykkedes blandt andet at undgå administrativt indstillede besparelser på Nordjobb-budgettet, Norden i Skolen og Nordisk Litteraturuge.

Formandskabet var i det hele taget meget aktive omkring Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, herunder officielt akkrediterede til Nordisk Råds session i København i november, hvor også foreningen gennemførte sideløbende påvirkning af de danske delegerede ved at uddele Nordjobb-materiale til hver enkelt.

Nordjobb-påvirkningsindsatsen manifesterede sig i to større formidlingsaktiviteter med det primære formål at gøre det krystalklart, at Nordjobb har en dannelseseffekt af nordisk karakter for tusinder af unge. Dels udgav foreningen brochuren 'Sommerjob og eventyr', og dels tilrettelagde, producerede og udgav foreningen to små film, primært til YouTube, hvor unge Nordjobbere fra forskellige dele af landet medvirkede.

Både brochure og film fik pæn gennemslagskraft og blev anvendt som understøttende medier ved en række Nordjobb-aktiviteter i de følgende måneder.

Foreningen satte ved flere lejligheder fokus på arbejdsmarkedet i Øresundsregionen og fortsatte blandt andet et samarbejde med Lunds Universitet og andre aktører.

Også foreningens magasin Nordiske publicerede et tema om samarbejdet i regionen – hvor der endnu er mange barrierer at overvinde.

Medlemskommunikation

Foreningens medlemsblad, Nordiske, udgør selvsagt krumtappen i landsforeningens medlemskommunikation, men da magasinet kun i begrænset omfang dækker foreningens lokale og nationale aktiviteter, har foreningens nyhedsbrev og direkte breve fra landskontoret til medlemmer samt Facebook i stigende grad overtaget formidlingen fra landskontor til lokalafdelinger.

Når det derimod handler om det idepolitiske engagement er Nordiske i endnu højere grad blevet foreningens formidlingsplatform – internt som eksternt.

Blandt landsdækkende, formidlede medlemsaktiviteter er aktiviteterne før og under premieren i september på storfilmen Margrete I den aktivitet, som aktiverede flest og havde størst gennemslagskraft i offentligheden.

Her var således tale om en aktivitet, som på en og samme tid, kunne engagere såvel lokalt som nationalt, idet foreningen meget tidligt hængte sig på filmens potentiale i samarbejde med producent og distributør.

Dette samarbejde med andre aktører om en begivenhed med stærk nordisk betoning er værd at tage i betragtning i strategien for de kommende års begivenheder, idet er dannes en synergieffekt, som foreningen aldrig ville have kunnet realisere på egen hånd.

Oplevelsesmæssigt og kommunikationsmæssigt blev filmens lancering en stor succes – også for foreningen og foreningens kommunikation.

Den i august nyvalgte formand Lars Barfoed gennemførte i efteråret i landsdækkende præsentations-tur med det formål at opsuge ideer til foreningens nye strategi, som vedtages og udmøntes i maj 2022. Formandens besøg i en snes lokalafdelinger blev flittigt beskrevet i opslag på foreningens Facebookside.

Nordens Dag den 23. marts fik som vanligt effekt i mange afdelinger og landsforeningen gennemførte desuden en konkurrence om det bedste foto af et tilberedt nordisk måltid. Den store Langeskovafdeling løb af med sejren.

Ved flere lejligheder, formidlet både på Facebook og i Nordiske, blev der sat fornyet fokus på venskabsby-initiativer, som i en årrække ellers har været for nedadgående. Netop derfor fremhævede foreningens medlemskommunikation flere solstrålehistorier på dette felt, herunder Frederikshavns spillevende samarbejde med sin norske venskabsby Larvik.

Massekommunikation

Valget af Lars Barfoed som landsformand fik ikke samme opmærksomhed som premieren på Margrete I, men blev dog omtalt i en snes massemedier. Og Barfoeds medvirken ved gallapremieren var væsentlig for foreningens omdømme.

Ved flere lejligheder fik foreningen mediemæssigt sat fokus på mærkesager.

60-året for underskrivelsen af den 'nordiske grundlov', Helsingforsaftalen fra 1962 blev markeret i flere regi, blandt andet udgav foreningen på underskrivelsesdagen, 23. marts – som siden er blevet til

Norden Dag, i samarbejde med Nordisk Råds præsident, Bertel Haarder, en lille hyldestfilm til aftalen.

I maj bragte Berlingske en kronik af daværende formand Marion Pedersen med stærk kritik af manglende realisering af det for længst besluttede fællesnordiske ID.

I juni bragte Kristeligt Dagblad en kronik af foreningens generalsekretær Peter Jon Larsen om foreningslivet værdi for civilsamfundet.

Sammenlagt nåede foreningen ifølge Infomedia følgende antal omtaler i de massemedier, som Infomedia måler på:

2019: 3257 artikler

2020: 1649 artikler

2021: 1750 artikler

Jubilæumsåret 2019 stikker naturligvis ud, men det skal understreges, at tallene i sig selv ikke nødvendigvis er retvisende, idet der kan være overlap og fejl-medtællinger. Det reelle, unikke antal omtaler er formentlig kun halvdelen af Infomedias oplyste tal. Men tendensen er uomtvistelig retvisende og tallene er sammenlignelige fra år til år.

Foreningens Facebookside havde en voldsom vækst i årets løb, hvor antallet af følgere blev øget fra godt 3000 til 4600.

Mange opslag fik stor opmærksomhed, men ingen så stor som opslaget i anledning af dronning Margrethes 50-års regentjubilæum, som henviste til Nordiske interview med dronningen i 2016. Dette opslag opnåede alene godt 1500 likes!

Vi har ikke noget kendskab til, i hvor høj grad siden følges af medlemmer og ikke-medlemmer. Men af kommentarerne kan vi se, at der er mange, formentlig de fleste, ikke-medlemmer.

Flagning ved grænsen

Flagningen med de nordiske flag ved landegrænsen kom til på initiativ af politimesteren i Gråsten, Ivar Møller, der i samarbejde med Foreningen NORDEN satte institutionen i værk kort tid efter befrielsen.

Foreningen NORDEN var behjælpelig med finansiering af fremskaffelse og vedligeholdelse af flagene, mens politimesteren stillede mandskabet, der skulle hejse og nedtage flagene efter det danske flagregulativ.

Ordningen blev etableret ved fem grænseovergange og kørte som beskrevet frem til Schengen-aftalens ikrafttræden 25. marts 2001. Derefter påtog Sønderjyllands Amtskommune sig opgaven ”indtil videre”. I foråret 2002 meddelte amtsborgmesteren, at man ikke længere ville løfte opgaven uden kompensation for de udgifter (kørsel m.v.), som opgaven medførte. Man anså opgaven for at være national, og da man ikke blev kompenseret, blev arrangementet opsagt pr. udgangen af maj 2002.

Foreningen NORDEN overtog pr. 15. juni 2002 flagningen med det danske og de nordiske flag ved de fem største grænseovergange i Sønderjylland og sikrede dermed, at flagningen kunne fortsættes efter at Sønderjyllands Amt havde meddelt, at de ikke længere ønskede at varetage opgaven. Efter

en forhandling med Justitsministeren (Lene Espersen) blev vi enige med hende om, at hun gennem hendes politimyndigheder i Gråsten og Tønder stod for flag, flagstænger, vedligeholdelse og forsikringer, mens Foreningen NORDEN modtog et beløb for at varetage flagningen ved grænseovergangene i Kruså, Padborg (Okvejen), Frøslev (motorvejen), Rudbøl og Sød. Flagningen er gennemført også i 2021.

Tillidsmandsdag

Årets tillidsmandsdag blev afholdt i Vejle lørdag den 27. november 2021. Ca. 65 tillidsfolk var mødt op.

Program for tillidsmandsdagen

Kl. 12-13 Frokost og ankomst til Vejle.

Kl. 13.00 Velkomst v./ Landsformand Lars Barfoed

Kl. 13.10-13.30 Medlemmer i restance og hvordan medlemskartoteket kan bruges til at kontakte dem v./ Kirsten Kruse, Kommunikation og medlemsadministration

Kl. 13.30 – 14.00 Oplæg om arbejdet med 360 graders eftersynet v./ Landsformand Lars Barfoed

Kl. 14.00 – 15.15 Gruppearbejde inkl. Kaffepause

Kl. 15.15 – 16.15 Opsamling på gruppearbejdet

Kl. 16.15 – 16.30 Afslutning

Foreningen NORDENs skolearbejde

Glade børn og unge flager for nordisk samvær

Folkeoplysning bør naturligvis gælde alle generationer og med et bredt indhold af fælles interesse. Kulturministeriet har givet skoledet til temaet: "Folkeoplysning om Norden i skolen for børn og unge". Vi håber at både skolernes medarbejdere og elever samt Foreningen

NORDENs medlemmer vil tage godt i mod dette forslag på at give et aktuelt billede af denne vigtige del af undervisningen i skolen – netop ved starten på en ny folkeskolereform – der også bør give øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog fremover.

Foreningen NORDENs skolearbejde skal bistå med at leve op til Helsingforsaftalen, som det fremgår af regeringsaftalerne på det nordiske kulturområde. Aftalerne om undervisningsområdet fremgår under Kulturelt Samarbejde Artikel 8: "Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland."

Målet er også at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:

"at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab"

Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:

"at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse".

Foreningen NORDEN har tidligere fået i opdrag at iværksætte de forpligtelser Undervisningsministeriet har påtaget sig i forbindelse med indgåelsen af de nordiske aftaler på undervisningsområdet samt de nordiske forpligtelser, der lå og fortsat ligger i Folkeskoleloven. Ingen af aftalerne er ændret siden aftalen blev indgået.

Foreningen NORDEN er fortsat parat til at løfte opgaven, og har siden aftalen med Undervisningsministeriet udviklet skolearbejdet meget på grundlag af de begrænsede midler, der er stillet til rådighed. Foreningen NORDEN i Danmark modtager kun ca. halvdelen af det beløb, som afsættes af de andre nordiske lande til foreningernes skolearbejde, hvilket trods alt sætter sig spor. Arbejdet har to primære formål:

- dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold,
- dels at give lærere vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

Med hensyn til det første, så vejleder foreningen skolerne i brugen af de nordiske støtteordninger til udveksling. Vi opfordrer dem til at bruge puljerne, og vi forsøger at inspirere til pædagogiske forløb, som lever op til ånden i støtteordningerne – og gerne gøre endnu mere! Vi vejleder lærere og elever, der har specielle ønsker, lige som vi forsøger at hjælpe med at koble nordiske skoler sammen – oftest

med hensyntagen til de historiske bånd mellem byer, der er opbygget gennem det nordiske venskabsbysystem.

Med hensyn til det andet er www.nordeniskolen.org vores skolehjemmeside for lærere og elever.

Norden i Skolen

Norden i Skolen er Nordens første og største undervisningsplatform, der samler, koordinerer og udvikler nordisk undervisningsmateriale for grundskole- og gymnasielærere i alle nordiske lande. Platformen har udviklet sig til at spille en helt afgørende rolle for nordisk sprog- og kultursamarbejde og sikrer bl.a., at sproglærere kommer i gang med en mere hensigtsmæssig undervisning i nabosprogene dansk, norsk og svensk (med særligt fokus på det talte sprog og lytte-forståelse), mens historie-, samfundsfags-, naturfags- og geografilærere får adgang til didaktisk materiale, som styrker nordisk kulturforståelse, aktuelle nordiske samfundsforhold og den fælles ambition om at skabe en bæredygtig fremtid for børn og unge i Norden.

Norden i Skolen har etableret sig som en central platform i det nordiske sprog- og kultursamarbejde. Lærerne er der, trafikken er der, gennemslagskraften og udviklingspotentialerne er der og kvaliteten er der – senest udtrykt af internationale læringseksperter tilknyttet læringsorganisationen HundrED, som ultimo 2021 kårede platformen som en af verdens førende innovationer inden for 'bilingual education'. Der er derfor fortsat vigtigt at gøre opmærksom på, at projektet hviler på et vigtigt, men også underfinansieret og usikkert fundament, hvor nuværende basisfinansiering ikke er tilstrækkeligt til, at projektet kan stå på egne ben uden behov for ekstra tillægsfinansiering og fondsbevillinger. En

dialog om forhøjet basisfinansiering vil være vigtig for fremtidens nordiske sprog- og kultursamarbejde – ikke mindst med den massive investering og tiltro i projektet, som den danske A.P. Møller Fonden for nyligt har vist og som derfor uddybes nedenfor.

Det nordiske sprog- og kultursamarbejde står ganske enkelt med en mulighed på hånden, som vi ikke har råd til at forpasse i forhold til at løfte nordisk sprog- og kulturundervisning for skoler i hele Norden.

Orientering om 'Vejen til nordisk samhørighed i skolen'

Ved udgangen af 2021 er Norden i Skolen i partnerskab med BUSTER Filmfestival, Danmarks Lærerforening og NAPA blevet tildelt 11 millioner kr. i støtte til et treårigt projekt med titlen 'Vejen til nordisk samhørighed i skolen' af A.P. Møller Fonden. Takket være basisfinansieringen fra NMRS har Norden i Skolen kunnet gå ind med egenfinansiering på flere budgetposter i projektet, hvilket har indvirket positivt i fondens vurdering.

Med A.P. Møller Fondens støtte planlægger vi at indtage klasseværelser, undervisning og lærermiljøer med alt fra perlerækker af nordiske spillefilm og kortfilm, professionelle filmsamskabelsesforløb for elever, medrivende nordisk julekalender med skydegale nisser, komplet materiale om nordisk historie til historiefaget i både grund- og gymnasieskole, nye aktuelle nordiske vinkler og tematikker i samfundsfag, optimerede værktøjer for lærere til bedre planlægning og gennemførelse af undervisning i nordiske emner og intet mindre end otte engagerende seminarer for folkeskolelærere i Danmark. Det hele bindes sammen af en samlende platform som styrker og gensidigt styrkes af projektet. Et effektivt møde mellem innovation, nyskabelse, forankring og kontinuitet.

Projektet vil angribe nordisk sprog- og kulturundervisning med en anden tilgang, end hvad der er tradition for i de nordiske klasseværelser. Projektet vil med stærk forankring i undervisnings-sammenhæng sprænge rammerne for, hvad der hidtil har været muligt for lærere og elever i Norden. Dette med realisering af følgende aktiviteter:

- Udvikling og lancering af undervisningsforløb til nordiske spillefilm (seks om året), som undertekstes, didaktiseres og publiceres på udvalgte tidspunkter gennem fem stærke medie-vinduer. Filmudbuddet skal bidrage til øget nordisk kulturudveksling i en tid, hvor internationale medieplatforme og streaming-tjenester fylder en stadig større del af landskabet, samt give lærere og elever bedre betingelser for at arbejde med det talte sprog og lytteforståelse.
- Udvikling og lancering af undervisningsforløb nordiske kortfilm (seks om året), som undertekstes, didaktiseres, frikøbes og gøres tilgængelige på Norden i skolen for alle alderstrin i grund- og gymnasieskolen. Kortfilmsudbuddet skal bidrage til øget nordisk kulturudveksling, samt give lærere og elever bedre betingelser for at arbejde med det talte sprog og lytteforståelse.
- Gennemførelse af tre store og professionelt instruerede nordiske samskabelsesfilm-forløb (et pr. år). Samskabelsesprocessen skal engagere jævnaldrende nordiske unge i nye samarbejder og bidrage til en stærk oplevelse af nordisk fællesskab og samhørighed.
- Udvikling af medrivende nordisk julekalender som lydfortælling i en delvis samskabelsesproces med børn og unge fra hele Norden + tilhørende julekalenderhæfte. Julekalenderprojektet skal udbygge følelsen af nordisk fællesskab og samhørighed i hele Norden, samt skabe øget opmærksomhed på det talte sprog i undervisningen.

- Udvikling af omfangsrigt materiale til historieundervisning for alle alderstrin i grundskolen og gymnasiale uddannelser. Materialet skal styrke elevers nordiske historiebevidsthed og kendskabet til det kulturelle og historiske værdigrundlag, som Norden er formet af.
- Udvikling af bredt og aktuelt undervisningsmateriale til samfundsfag, som skal gøre det levende, let og medrivende for lærere at inddrage nordiske emner og vinkler i sine lektioner. Materialet skal styrke elevers kendskab til og interesse for nordiske samfundsforhold.
- Gennemføre en række vigtige IT-udviklinger på Norden i skolen for at give nordiske lærere de bedst tænkelige muligheder på hånden for at planlægge og gennemføre god undervisning. Tiltagene skal øge læreres inddragelse af nordiske emner i undervisningen, samt tage et nyt skridt mod mere tværnational vidensdeling og samarbejde mellem nordiske lærere.
- Udvikle et samlet undervisningstilbud af så markant volumen med så varieret og relevant et indhold, at selv nordiske skolelærere, som i forvejen er interesserede i feltet, begynder at undervise i nordiske forhold oftere.
- Arrangere og gennemføre otte regionale seminarer for lærere i folkeskolen med fokus på sprog-, kultur- og samfundsforståelse i undervisningen. Seminarerne skal gøre det lettere for lærere at tage hul på et stofområde, der ofte oplever vanskeligt.

Norden i Skolen vil som et resultat af ovenstående – og i øvrigt også andre initiativer - udvikle sig massivt på indholdsområder, som alle ligger i tråd med udmeldte målsætninger for NMRS. Volumen i A.P. Møller-projektet understreger vigtigheden af, at kernen og fundamentet for det hele – nemlig

en veldrevet nordisk undervisningsplatform i verdensklasse – findes og leverer. En sundere basisfinansiering for Norden i Skolen, som gør projektet mere uafhængig af usikre fondsmidler og tillægsprojekter, kan sikre dette. En sådan investering og prioritering forventes inden længe at kunne komme mange nordiske skolelærere i Norden til gavn.

For sjette år i træk er antallet af registrerede brugere på Norden i Skolen øget med flere tusinde og var i slutningen af 2021 var antallet af registrerede lærere oppe på 24.974 lærere. Fordelt på landene udgør den svenske andel 45,8 %, Norge 18,7 %, Danmark 17,4 %, Finland 5,6 %, Island 1,5 %, Grønland og Færøerne hver 0,4 % Åland 0,1 % og resten af verden 10,1 %.

Venskabsklasser

På Norden i Skolen kan du finde og etablere et samarbejde med nordiske venskabsklasser. Samarbejdet med jævnaldrende fra et andet nordisk land bringer en spændende dimension ind i undervisningen. I tillæg til at være inspirerende og meningsskabende for eleverne, skaber venskabsklassefunktionen også en ramme for undervisningsforløbene, som gør den enkelte elev til en aktiv deltager i sin egen læringsproces.

Øresundsmiljøskole - Grøn skole

Foreningen NORDEN i Danmark har udviklet et projekt til naturfagene i folkeskolen sammen med Københavns Kommune og Miljøskolen i Foreningen NORDENs bygning Carls Bastion på Christianshavn.

Der er et pædagogisk oplæg, som bruges praktisk i undervisningen og skabe forbindelse mellem klasser, der kan udveksle miljøerfaringer inden for deres geografiske område, herunder foretage miljømålinger og – analyser, som på sigt kan vise (forhåbentlige positive) udviklinger i nærmiljøet. Denne del vil tilstræbe en fastholdelse af brugerne og ikke fokusere på sproget, men udnytte den pædagogiske mulighed, der ligger i at få ”solgt” den sproglige udvikling gennem et konkret samarbejde på et konkret område. I de kommende år er det vores mål at samarbejde med lignende skoler i de øvrige nordiske hovedstæder, i håb om at få udviklet et moderne materiale til brug for naturfagslærere og deres elever.

Øresundsmiljøskolen er de københavnske børns indgang til oplevelser og læring i havnen og havet omkring København. Carls Bastion danner rammer om Øresundsmiljøskolens faciliteter, akvarier og udstyr til havundersøgelser. Børn i alle aldre kan gennem aktiviteter, bevægelse, undersøgelser og eksperimenter fordybe sig i Øresunds miljø, natur og kulturhistoriske betydning. Øresundsmiljøskolen arbejder med fire hovedtemaer:

- Natur
- Miljø
- Kultur
- Friluftsliv

Tilbuddene er derfor ikke snævert rettet mod undervisningen i natur/teknik eller biologi, men kan indgå i mange af skolens fag og temauger. Ved at inddrage forskellige temaer fanger vi nemlig både de boglige, de kreative og de fysiske anlagte elever og er med til at give både elever og lærere en mere tværfaglig, kreativ og anderledes undervisning, hvor der er rig mulighed for undervisningsdifferentiering.

Faste forløb lige nu:

Øresundsmiljøskolen udbyder på nuværende tidspunkt følgende forløb:

Dit eget arrangement- store elever.

Øresundsmiljøskolen tilbyder undervisning for de største elever i folkeskolen (5.-10. klasse).

Sted: Øresundsmiljøskolen.

Fag/Læreplaner: Madkundskab, Matematik, Natur/teknologi, Samfundsfag, Geografi, Historie, Fysik/kemi, Biologi.

Temaer/Emner: FN's verdensmål 6 - Rent vand og sanitet, Fisk, Biodiversitet, Bæredygtighed, Balance, FN's verdensmål 13 - Klimaindsats, FN's verdensmål 11 - Bæredygtige byer og lokalsamfund, FN's verdensmål 14 - Livet i havet

Alder/Klassetrin: 8. klasse, 6. klasse, 7. klasse, 9. klasse, 5. klasse, 10. klasse.

Fang rejer, fisk og krabber

Med rejenet og waders fanger vi dyr på det lave vand i strandkanten. Det er de almindelige danske havdyr rejer, fladfisk, krabber og hundestejler vi skal fange og kigge nærmere på. Vi vil undres og bruge alle vores sanser, når vi undersøger deres levevis, tilpasninger og camouflage.

Fiskene i Øresund efterår og vinter

Den kolde årstid byder på godt fiskeri efter bl.a. fladfisk og torsk. Vinteren er også gydesæson for de fleste fisk. Det betyder vi kan være heldige at fange ex. torsk og stenbidere, der er fyldt med rogn. Dagen før I besøger Øresundsmiljøskolen har vi sat fiskegarn eller fiskeruser i Øresund. Når I kommer til miljøskolen om morgenen, har vi allerede været på sundet for at hente fiskeredskaberne. De er forhåbentlig fyldt med levende fisk. Vi går straks i gang med at tømme fangsten ud af net og ruser. Efterhånden som vi får pillet fiskene ud af garnet kommer de over i en stor balje med saltvand. Når garnet er tømt, har vi mulighed for at se hvilke arter vi har fanget. Vi sorterer fangsten, således, at undermålere og tynde fisk genudsættes, mens de bedste fisk beholdes til videre brug. Nedenfor er der eksempler på hvilke temaer man kan arbejde med indenfor de enkelte fag.

Madkundskab: Der er oplagt at bruge den ultrafriske råvare til at få en kulinarisk oplevelse.

Eleverne kan prøve kræfter med rensning, flåning og filetering af fangsten. Der er god mulighed for at tilberede den friske fisk over bål og lave forskellige smagsprøver. Fanger vi fisk med rogn skal vi selvfølgelig også smage på den. Natur og teknologi: Vi kigger på fiskenes form, funktion og tilpasning til livet i vandet. Dissektion af fisk, hvor vi ser på fiskens anatomi og fysiologi. Vi

undersøger organer og drager paralleller til menneskekroppen. Bæredygtighed og fiskeri: Vi kigger på fiskenet og ruser forskellige og snakker om hvilke redskaber, der er mest skånsomme mod fiskebestanden. Eleverne lærer om mindstemål og fredningstider og vi snakker om hvad det betyder, når man taler om bæredygtighed i forbindelse med fiskeri.

Endvidere er der andre temaer: Hornfiskeri, Krabbernes hemmelighed, Muslinger og tang og Snorkling.

Norden i Skolen - idekatalog

Norden i Skolen er et idekatalog, som Foreningen NORDEN har udarbejdet, og som distribueres til folkeskolerne rundt om i landet af vores lokalafdelinger. Kataloget har til hensigt at informere og give et aktuelt billede af hvor vigtigt det er at inddrage det nordiske i undervisningen. Som vi ser det bør den nye folkeskolereform give øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog fremover. Situationen er jo ret enkel, uden en aktuel og gerne spændende undervisning om Norden og i nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Foreningen NORDEN har 89 lokalafdelinger over hele landet. I hver afdeling er der mennesker med pædagogiske erfaringer og medlemmer, der kommer fra et af de andre nordiske lande, og derfor har enten norsk eller svensk som modersmål. Det er jo oplagt at invitere ham/hende hen på skolen (eller at man prøver at invitere sig selv) og fortælle om sit hjemland eller læse en god historie på svensk eller norsk.

Morgengry

Foreningen NORDEN gennemførte også 'Morgengry' som en del af Nordisk Litteraturuge, hvor skolerne i hele Norden inviteres til at deltage i højtlesning for børn og unge.

Organisation

Foreningens skolearbejde er fortsat organiseret på følgende måde for optimalt at kunne leve op til Helsingfors aftalen og skolelovens intentioner om det nordiske islæt:

Foreningens landsstyrelse har nedsat et Uddannelsesudvalg, ligesom der i forbindelse med landsforeningens skolearbejde er en person til rådighed, der varetager skoleområdet herunder varetage den omfattende telefoniske rådgivning og vejledning af skolemedlemmer og andre lærere, etableringen af brevveksling mellem nordiske skoleklasser, administrationen af udvekslingsrejsemidlerne fra Undervisningsministeriet, herunder tilskudsmidler til islandske højskoleelever, information om øvrige støttemuligheder, tæt samarbejde og koordination med NORDEN-foreningernes skolekonsulenter i Norge, Sverige, Island og Finland, udlån af undervisningsmaterialer til skolemedlemmer, tilrettelæggelse af den danske del af Nordisk Biblioteksuge og Morgengry-arrangementer på tilmeldte skoler/skolebiblioteker, markedsføring af de nordiske sommer- eller ferielejre, samarbejde med andre nordiske fonde, der yder støtte til skolerejser, samt være sekretær for og tilrettelægger af møderne i foreningens Uddannelsesudvalg og foretage servicering af udvalgets medlemmer og af foreningens medlemmer i skoleanliggender m.m.

Fremtid

Foreningen NORDEN har de seneste år haft et særligt fokus på skoleområdet, hvor vi via vores hjemmeside www.nordeniskolen.org løbende har udviklet materiale til lærerne, som de frit har kunnet benytte i deres undervisning. Vi har indtil videre arbejdet ud fra to primære formål:

- Dels at sikre en høj grad af udveksling af skoleklasser mellem Danmark og de andre nordiske lande for derigennem at forbedre de danske elevers kendskab til de skandinaviske sprog og nordiske forhold
- Dels at give lærerne vejledning i nutidige pædagogiske muligheder ved undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I Foreningen NORDEN vil vi nu gerne have mulighed for at løfte opgaven yderligere og vi arbejder på at udforme nye og moderne pædagogiske virkemidler, så vi kan få det nordiske yderligere implementeret i elevernes varierede skoledag, sådan som det også er hensigten i den fællesnordiske aftale på undervisningsområdet om særligt fokus på undervisningen i skandinaviske sprog og nordiske forhold.

I vores udarbejdelse har det været vigtigt for os at ideerne stemmer overens med henblik på de givne læringskrav således at:

- Tilbuddene understøtter den normale undervisning
- Tilbuddene passer til fagets læringsmål, så kompetenceområderne bliver overholdt
- Tilbuddene er noget lærerne og eleverne efterspørger og finder attraktive.

Dette betyder at vores ideer tager udgangspunkt i at læring og leg kombineres - gerne i en tværfaglig kontekst - så eleverne får mulighed for at lære sprog på alternative måder.

Mål

Foreningen NORDEN har i forlængelse af Den åbne Skole store ambitioner om at koble vores foreningsvirksomhed sammen med folkeskolens arbejde. Dette kræver dog yderligere midler til skolearbejdet, som vi forsøger at skaffe fra fonde og/eller et yderligere beløb fra Undervisningsministeriet, hvor vores ambition er at nå op på samme beløb i tilskud til skolearbejdet, som de andre nordiske landes foreninger modtager fra deres ministerier. Skolearbejdet har en lang tradition i foreningen, og opprioriteringen medførte også, at vores ønske var at blive samlokaliseret med Danmarks Lærerforening, da vi stod over for at skulle flytte, og det mål blev opfyldt.

Med den nye folkeskolereform bliver vi introduceret til begreberne understøttende undervisning, inklusion og den åbne skole. Undervisningen bliver derfor i højere grad anvendelsesorienteret, da eleverne får muligheden for at skabe en sammenhæng mellem teori og samfund, og det er netop her, Foreningen NORDENs arbejde og fokus kommer i spil.

Målet skal være at bistå folkeskolerne med at leve op til Helsingforsaftalen, som er de nordiske regerings aftale på det nordiske kulturområde, hvor der under Kulturelt Samarbejde i Artikel 8 står: ”Undervisningen och utbildningen skall i skolorna i de nordiska länderna i lämplig omfattning innefatta undervisning om språk, kultur och allmänna samhällsförhållanden i de övriga nordiska länderna, inbegripet Färöarna, Grönland och Åland.”

Målet er også at være med til at opfylde bestemmelserne om undervisningen i folkeskolen under formålet med faget Dansk:

”at undervisningen skal give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab”
Blandt kundskabs- og færdighedsområderne nævnes:

”at undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle færdighed i at lytte til og læse norsk og svensk med forståelse”.

I Foreningen NORDEN og hos flere forskere er det opfattelsen og erfaringen, at den bedste sprogtilegnelse sker gennem relevante og spændende fortællinger, eller ved praktisk at handle og bruge sproget. Vi ønsker derfor at sætte fokus på uddannelsen i nordiske sprog og kulturer i folkeskolen. Vi vil gennem en tredelt indsats styrke både indsatsen for eleverne, lærerne og de lærerstuderende.

I skolen og på uddannelsesinstitutionerne vil eleverne opleve en forbedret indføring til de nordiske sprog og kulturer. Sprog læres også gennem oplevelser, og derfor skal samarbejdet mellem skolen og herboende nordiske frivillige styrkes. Frivillige nordiske oplæsere/foredragsholdere der via en kort uddannelse underviser eller oplæser historier på deres modersmål, eller fortæller om deres oplevelse af forskellene landene imellem. Dette underbygges med en IT-plattform udviklet på tværs af lande og kunstnere i Norden som sigter på et kulturelt og sprogligt møde mellem landenes unge skoleelever.

I Danmark findes der over hele landet Naturskoler, der allerede i dag støtter undervisningen i Naturfag i hele skolen. Dette arbejde ønsker vi at kæde sammen i et projekt, hvor vi forsøger at sætte fokus på miljøet i Norden. Forsøget kædes sammen med Miljøskolerne i henholdsvis Norge og Sverige for derved at give eleverne en nordisk dimension og en oplevelse af det fælles ansvar, vi på tværs af landegrænser har for miljøets tilstand. Foreningen NORDEN driver i samarbejde med Københavns Kommune i forvejen Øresundsmiljøskolen på Refshaleøen, og har derfor en del erfaringer herfra.

Mulighederne for oplevelser og samarbejde på tværs af landegrænser er styrket med den nye folkeskolereform. Gennem workshops for landets lærere og lektorer skal de rustes til at finde og opsøge nordiske samarbejder både mellem elever og lærere.

De lærerstuderende skal have muligheden for en dannende studierejse i et nordisk land. En udveksling af klasser, der rejser til Norge eller Sverige for at se og opleve, hvordan den nordiske kultur spiller ind i uddannelsen af lærere i de andre nordiske lande. Dette vil styrke forståelsen af det danske skolesystem og øger den enkeltes studerendes viden om de nordiske lande. De positive oplevelser man får i sin studietid, er med til at forme, hvem man er som lærer.

Behov og formål

Folkeskolereformen giver skolerne unikke muligheder for, igennem understøttende undervisning og tanken om den åbne folkeskole, at opsøge hjælp og støtte til de dele af undervisningen, der kan være svære. Undervisningen i de nordiske sprog og udviklingen af kompetencer til at lytte og forstå norsk og svensk kan være omfangsrigt for den enkelte dansklærer.

Vi vil derfor udnytte de muligheder den åbne skole giver og hjælpe lærerne med at opkvalificerer planlægningen og undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Dette skal ske via uddannelsen af nordiske ambassadører, udarbejdelsen af en relevant IT-plattform samt samarbejdet mellem miljøskolerne i Norden, hvor eleverne vil opleve at være en del af et større nordisk forsøg på tværs af de nordiske lande.

Traditionen om dannelse er stærkt forankret i den danske folkeskole, og hver lærer vil med omsorg de bedste intentioner forsøge at hjælpe hver enkelt elev så meget de kan. Noget af det elever lærer mest af som mennesker er tiden væk fra deres forældre, hvor de på egne ben skal lære at klare sig

selv, dette understøttes i et nordisk samarbejde med efterfølgende udveksling/besøg landene imellem. Den nye reform, arbejdstiden og en presset økonomi gør det desværre svært for lærerne at overskue, hvor man skal starte og slutte i et sådant arbejde. Vi vil derfor med vores workshops hjælpe og understøtte de lærere, der ønsker at udforske de nordiske muligheder, og vejlede og guide dem i hvor de bedst kan sætte ind for at rejse penge, tid og samarbejdspartnere til sådanne projekter.

Unge er i dag meget berejste og forstår ikke altid betydningen af det nordiske samarbejde. Vi vil derfor støtte landets læreruddannelser i deres dannelse af de unge lærerstuderende. De skal forstå vigtigheden af det nordiske fællesskab og hvilken betydning den nordiske kultur og historie har for den danske folkeskole. Dette understøttes via udveksling af undervisere og studerende mellem de nordiske lande.

Aktiviteter

Vores frivillige medlemmer i Foreningen NORDEN, der enten har direkte eller indirekte kommer fra et andet nordisk land, kan uddannes til ambassadører, men skal klædes på til at kunne levere en spændende og relevant undervisning i netop deres (oprindelige) lands kultur, historie eller sprog. Foreningen NORDEN tæller i dag næsten hundrede lokalafdelinger, hvor minimum en fra hver afdeling skal uddannes til at kunne hjælpe skolerne i deres lokale område.

Workshops for lærerne og lektorerne i landet skal laves i et samarbejde med lokalafdelingerne af Foreningen NORDEN, der kan bidrage med kontakter for den aktuelle kommune, samt et lokalkendskab, der gør et nordisk samarbejde relevant for netop den kommune, hvor workshoppen afholdes. Alle kommuner skal tilbydes en workshop, hvor lærere med nordisk/international interesse kan hjælpes og uddannes til selv at kunne finde og tage kontakten til samarbejdsskoler, men også hjælpes på vej med at søge nogle af de midler, der er til rådighed for nordiske samarbejder og dannelsesrejser. Workshopperne skal maksimalt have en længde af en eftermiddag, så de ikke optager for meget af lærernes tid, og så det virker overskueligt for lærere og ledere at afsætte deres tid til. På første år af læreruddannelsen støttes de unges dannelse gennem almindelig undervisning. Denne undervisning kan bindes sammen og løftes til et højere niveau gennem støtte til en dannende nordisk udveksling. En rejse til en nordisk uddannelsesinstitution hvor de unge kan opleve nordisk kultur og ikke mindst nordisk skoletradition på nærmeste hold.

En praktisk indgang til uddannelse i nordisk sprog og kultur gør forståelsen og nødvendigheden af sproget mere aktuelt. Derfor er det nærliggende at udnytte miljøskolen i København, der er sammenlignelig med Miljøskoler i både Norge og Sverige. Her laves på tværs af landene forsøg, hvor resultaterne udveksles og sammenlignes. Miljøskolerne skal fungere som forløber for resten af landets naturskoler, der efterfølgende kan indgå i samme forsøgsrække og opkvalificerer både forsøget og rækkevidden af sprogundervisningen.

Målsætning

Generelt ønsker Foreningen NORDEN at hjælpe til med at opfylde Helsingforsaftalens mål.

Dette skal ske ved at:

- uddanne minimum en Norden ambassadør pr. kommune til støtte, vejledning og ikke mindst spændende undervisning i folkeskolen
- alle skoler i Danmark skal have besøg af en Norden ambassadør, der kan hjælpe den enkelte skole
- skabe en IT-plattform for et fremtidigt sprogligt og kulturelt møde mellem elever på tværs af de nordiske lande

- der tilbydes workshops i alle landets kommuner, hvor lærerne tilbydes støtte og vejledning i forhold til aktuelt undervisningsmateriale, samt de muligheder der allerede ligger i forhold til et nordisk samarbejde på tværs af skoler, og eventuelle dannende skolerejser for landets elever
- udviklingen i skolerne starter ved lærerne, og derfor skal det nordiske fokus på læreruddannelserne styrkes. I det alment dannende fag på læreruddannelsen skal eleverne have mulighed for en dannende studierejse til en uddannelsesinstitution i et andet nordisk land, gerne som udveksling hvor klasserne bytter hverdag
- skabe et øget samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner de nordiske lande imellem, udveksling af lektorer og andre undervisere sikre en spændende og aktuel pædagogisk dimension til uddannelsen
- oprette en database med miljø relevante observationer på forskellige sprog
- støtte en varieret og virkelighedsnær undervisning i relevante rammer på først miljøskolen og senere naturskolerne i landet
- etablere en samarbejdsplatform for miljøskolerne i de nordiske lande

Tiltag i Projektet

Grundstammen i de dansk, norsk og svensk er nært beslægtet og kan derfor med en relativ lille indsats let tilegnes især for børns og unges vedkommende. Vi vil derfor gerne i Foreningen NORDEN styrke den obligatoriske undervisning i disse sprog, lige som vi via den åbne skole vil opkvalificere den understøttende undervisning som vi i Foreningen NORDEN ønsker at bakke op om. Vores foreningsnetværk kan støtte et lokalt samarbejde på skolerne, og vi kan som forening bidrage positivt til samarbejdet ved, at hjælpe til med lokale personlighedens besøg på skolerne og lade dem fortælle om deres nordiske erfaringer. Man kan invitere kunsthåndværkeren som kan vise og fortælle om sin kunst, en historiker som brænder for et bestemt emne, en forfatter der fortæller om sine bøger, en præst som genfortæller og fortolker en nordisk bog eller film, en rejsende person der fortæller og måske viser billeder fra en nordisk rejse, en virksomhed, der har samhandel med et andet nordisk land, en journalist som brænder for Norden, en musiker som vil give os en musikalsk oplevelse, eller en lokal professionel fodbold- eller håndboldspiller, der er hentet hertil fra et andet nordisk land for at give den lokale klub muligheden for fortsat at blande sig i toppen. Der er næsten ubegrænsede muligheder. Men primært vil vi - med fagligt veluddannede ambassadører, der via oplæg og relevante historier - hjælpe den enkelte lærer med undervisningen i de nordiske sprog.

Uddannelse af frivillige

I Foreningen NORDEN har vi næsten hundrede lokalforeninger og hver enkelt har herboende nordiske medlemmer, mange med pædagogiske erfaringer, nordmænd, svenskere eller andre der har valgt at bosætte sig i Danmark. Denne ressource skal mobiliseres så vi kan styrke arbejdet med Nordens sprog og kultur i skolen.

Vores tanker har været, at det nordiske samarbejde skal vokse sig stort nedefra – gennem det menneskelige møde: kendskab giver venskab. Det er vores mål at kunne knytte en uddannet frivillig, eller ambassadør, til en kommune og derved skabe kontakt til skoler og uddannelsesinstitutioner.

Ambassadøren kan gennem sit eget sprog og fortællinger styrke elevernes adgang til det nordiske sprog og kulturfællesskab, samt lette og opkvalificere denne del af undervisningen for den enkelte skole. Samtidigt kan ambassadøren hjælpe og støtte skolen med eksisterende undervisningsmaterialer og erfaringer, som ambassadøren kan vejlede omkring.

Den nye folkeskolereform giver øgede muligheder for at styrke undervisningen om Norden og i nordiske sprog. Situationen er enkel og indsatsen nødvendig. Uden en aktuel og gerne spændende undervisning om Norden og nordiske sprog, vil forståelsen for Norden blive tilsvarende mindre blandt de næste generationer.

Projektet starter med en research af lokalområdernes ressourcer, en kortlægning af de mennesker der kunne være relevante for projektet. Der skal derefter laves workshops og kurser for de interesserede, hvor de kan få inspiration og erfaringer med foredrag og undervisning. De skal klædes på til mødet med eleverne og de studerende på landets skoler. Disse kurser skal opkvalificere de gode historier og menneskene der stiller sig til rådighed skal kunne udveksle viden og kende de muligheder der allerede er til stede for skolerne i dag, hjemmesider, undervisningsmateriale mm.

De frivillige skal desuden præsenteres for den nye IT-plattform som præsenteres senere i ansøgningen.

Alt dette skal styrke de frivilliges muligheder for at styrke undervisningen i de nordiske sprog - og kulturfællesskaber i Folkeskolen og på landets læreruddannelser.

Uddannelsen af de frivillige skal ske via fire kurser fordelt med to i efteråret og to i foråret. Disse kurser har en varighed på hver to dage fra lørdag til søndag, hvor de frivillige vil blive præsenteret for vigtigheden at nordisk kultur og sprogforståelse og den forskel de kan gøre i samarbejdet med skolen og den enkelte lærer. De vil derudover blive præsenteret for hvilke erfaringer, der allerede i dag er fra tidligere foredragsholdere. Hvilke spørgsmål møder man ofte? Hvor lange historier vil eleverne høre på de forskellige klassetrin? Hvilke historier finder eleverne interessante? osv. Det er her vigtigt at de frivillige har muligheden for selv at arbejde med egne historier. Mulighed for i mindre grupper at fortælle en historie, læse noget op eller præsentere en sang på deres oprindelige sprog. Dette skal ruste dem til at tage fortællingerne med ud i skolen.

De skal desuden rustes med viden om hvordan skolerne selv kan arbejde videre. De skal præsenteres for den nye IT-plattform hvor unge relativt let kan blive nye nordiske forfattere, eller filmmagere. Hvordan de med deres eget sprog kan fortælle deres egne historier og videreformidle dem på både dansk og andre sprog. Denne viden kan ambassadørerne så tage med videre ud i skolen, og enten præsentere for lærerne eller undervise eleverne i det.

Kurser for landets lærere

Som opfølgning på samarbejdet med Foreningen NORDENs ambassadører skal landets lærere og lektorer tilbydes workshops, hvor de har mulighed for at undersøge mulighederne for deres videre nordiske arbejde.

Workshoppen skal være todelt hvor første afsnit handler om de muligheder der allerede findes i dag, som vi ønsker at udbrede kendskabet til. Disse workshops skal både være rettet mod de lærere der søger et styrket nordisk samarbejde. Det kan være dansklæreren, der vil styrke undervisningen i det nordiske sprog, samfundsfags- og historielæreren, der vil undervise i Nordens betydning for det danske samfund eller klasselæreren, der vil give sine elever unikke oplevelser gennem samarbejde og udveksling med en klasse fra et andet nordisk land.

Første del af workshoppen skal være rettet mod den daglige undervisning og derfor indeholde en indførsel i bl.a. www.nordeniskolen.org, og mulighederne for at finde undervisningsmateriale, herunder særligt fokus på den nye IT-plattform, hvor mulighederne for et sprogligt møde er til stede online på en ny og spændende måde.

Anden del skal være mere specifikt på samarbejdet mellem skoler og uddannelsesinstitutioner i Norden. Mange kommuner har i dag venskabsbyer på tværs af de nordiske lande, hvor der ligger mange muligheder for hjælp og samarbejde. Denne del tager udgangspunkt i hvor den enkelte lærer er. Nogle har behov for at finde samarbejdspartnere andre mangler midler til udveksling. Denne del har fokus på at rådgive lærere om hvordan de bedst kommer videre fra deres udgangspunkt. Mange finder det uoverskueligt, hvor man skal begynde og hvad man skal gøre, og måske om muligheden overhovedet er der, for at finde støtte. Denne workshop skal derfor ruste lærerne frem mod at kunne finde og søge midlerne til udveksling, til uforglemmelige oplevelser for deres elever og en styrkelse af deres nordiske kulturforståelse, samt en øget indsats for det nordiske sprog i skolen.

Øget Nordisk fokus for de lærerstuderende

Det skal være lettere for uddannelsesinstitutionerne at udveksle undervisere, således at den nyeste pædagogiske forskning fra Norge og Sverige kan præsenteres lokalt på de forskellige uddannelsesinstitutioner. En dansk lektor skal kunne "bytte" liv med en norsk, eller svensk. Varetage deres undervisning, bo lokalt og opleve sproget og kulturen på nærmeste hold. Det vil både opkvalificere lektoren, men også undervisningen for de studerende. Foreningen NORDEN kan hjælpe med dette arbejde og være behjælpelig med både boliger, kulturoplevelser samt et lokalt netværk.

Det er ikke kun undervisere der skal udveksles. De studerende kan ved udveksling på deres første år af uddannelsen skabe en tydelig profil på deres uddannelse og tidligt i deres uddannelse finde interesse for de nordiske muligheder og give uddannelsen en nordisk profil og kant. Udveksling mellem studerende kan iværksættes uden store omkostninger. Deres faglighed kan komme i spil ved små oplæg eller decideret undervisning på landets lokale folkeskoler.

Dette arbejde skal starte som pilotprojekt ved læreruddannelsen i Ålborg og derefter skal erfaringerne udbredes til andre læreruddannelser i hele landet.

Resultater af projektet

Overordnet forventer vi en øget forståelse for nordisk kultur og sprog hos eleverne i skolerne via nogle af følgende resultater:

Det forventes at kunne uddanne minimum hundrede frivillige ambassadører i Foreningen NORDEN regi, én pr. lokalforening, og gerne flere fra de større foreninger. Disse frivillige skal så medvirke til at alle skoler i landet på et eller andet tidspunkt får tilbudt besøg af en nordisk ambassadør, der kan hjælpe og støtte undervisningen i nordiske sprog og kulturer. Det kan være til korte oplæsninger af 1-2 lektioner eller hele dage, hvor der arbejdes i dybden med kultur og sprog med den nordiske ambassadør. Hvis dette mål skal nås, skal der uddannes ca. 25 ambassadører pr. kursus weekend for de frivillige.

Lærernes workshops skal gerne afholdes i alle landets kommuner, så alle landets lærere for tilbudt et gratis kursus i nordisk samarbejde og støttemuligheder. Ambitionen er at ca. to-fem skoler fra alle landets kommuner modtager råd og vejledning, så de nordiske ambitioner når ud til alle kommuner, og derfra kan brede sig med gode historier og ambassadører. Derudover er ambitionen, at alle landets læreruddannelser opnår denne viden så de kan være med til at præge landets kommende lærere til en større nordisk forståelse og faglig viden.

Miljøskolernes forsøgsrække skal gennemføres og analyseres i alle nordiske lande af minimum to skoler på land.

Den nye IT-plattform skal give eleverne en enkelt tilgang til både nordisk sprog og kultur, men samtidigt give eleverne en succesoplevelse af at kreere egne tegneserier, og derved opleve succes og glæden ved selv at kunne udgive små historier på forskellige sprog. Ambitionen med denne IT-plattform er at den skal præsenteres på alle workshops, både for frivillige og professionelle. Derved

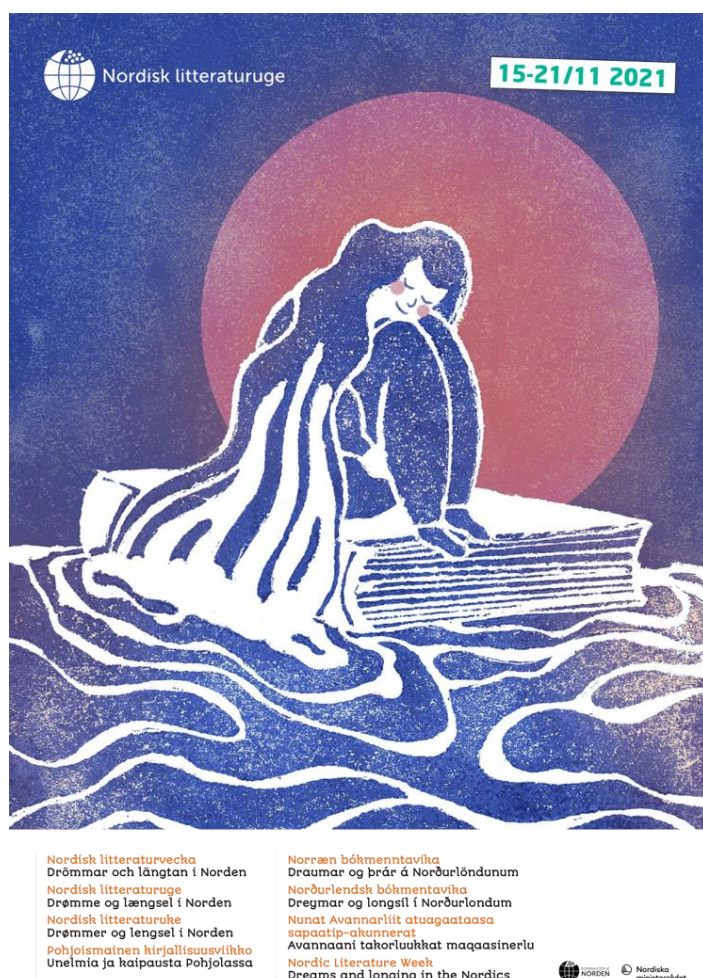
skal kendskabet øges og nogle af de mange brugere på www.nordeniskolen.org skal også benytte denne i arbejdet med nordisk sprog og kultur.

Nordisk Litteraturuge 2021

Nordisk Litteraturuge er Nordens største litteraturprojekt for børn, unge og voksne.

Nordisk litteraturuge fylder nordiske og baltiske skoler og biblioteker med højtlesning, udstillinger, debatter og kulturoplevelser. Trods at vi befinder os på forskellige steder, deltager vi i det samme arrangement. Årets tema var Drømme og længsel i Norden.

15. – 21. november 2021 løb Nordisk litteraturuge af stablen. På den store højtlesningsdag d. 15. november kommer store og små til at samles på skoler og biblioteker i hele Norden og Baltikum for at lytte til højtlesning af de samme tekster. Morgengry for børn og unge begynder klokken 9 om morgenen. Skumringstime for voksne begynder klokken 19. Tidspunkterne kan tilpasses efter institutionernes behov.

Morgengry er højtlesningstimen for børn og unge. Højtlesningsbogen for børn, Perlefiskeren af Karin Erlandsson, var velegnet til de fleste, men primært børn fra 9 år. Hele oplevelsen af højtlesningen startede allerede før bogen bliver åbnet. Ved at trække gardinerne for, dæmpe belysningen og tænde stearinlys skabtes der en fængende stemning for højtlesningstimen. Lærere

eller skolebibliotekarere læste for børnene. Nogle skoler inviterede en skuespiller, forfatter eller en anden person med interesse for litteraturformidling til at læse højt.

Skumringstimen er højtlesningstimen for voksne og finder sted efter november mørkets frembrud. Årets højtlesningstekst var hentet fra romanen Katrina af Sally Salminen.

Endnu en gang en dejlig oplevelse at fejre Nordisk Litteraturuge.

Men 2021 blev desværre endnu et udfordrende år med den hængende pandemi, COVID-19. I Danmark deltog 191 steder, skoler biblioteker m.m. men desværre ikke så mange som tidligere år. Det - trods udfordringerne - høje antal deltagende institutioner viser, at projektet er velkendt, populært og interessevækkende hos målgruppen.

Sally Salminen: Katrina er en dejlig bog, men desværre var der mange der syntes, at der skal vælges en ”nyere” bog og en bog som kan købes hos boghandlerne eller lånes på Bibliotekerne. Bogen kunne dog nogle steder købes antikvarisk! Perlefiskerne er også en god bog der er egnet til ca. 9–11 årsalderen. Kan ikke købes i Danmark, så man måtte ”nøjes” med teksten på hjemmesiden, og så manglede der en bog til børnehavebørnene!

I Danmark samarbejder vi med Danmarks Biblioteksforening og får også omtale i deres medlemsblad. Vi har et medlem fra Biblioteksforeningen i Foreningen NORDENs uddannelsesudvalg og deraf et godt samarbejde.

Nordjobb

Sammenfatning

Det er altid svært at være tilfreds med et resultat hvor man ikke når sit måltal, men udfordringerne taget i betragtning er 70 tilsatte heller ikke utilfredsstillende.

Året startede med at Danmark var lukket ned. Ligesom 2020 var året 2021 præget af Corona. Nedlukningen i foråret og den senere gradvise genåbning gav store usikkerheder for virksomheder og unge der ikke vidste om de skulle søge kandidater/jobs eller om de skulle lade være. Det gjorde at vi stod med store udfordringer i starten af året hvor kun vores ”faste kunder” kontaktede os og ville ansætte kandidater fra nordiske lande. Efter hånden som samfundet åbnede op mærkede vi en stigende interesse for Nordjobb kandidater, særligt landbruget havde afgrøder der kom op ad jorden og dermed stillinger der skulle besættes, lige som internet handel blomstrede med øget omsætning, nye markeder for virksomheder og muligheder for Nordjobb kandidater for at finde et job i Danmark. Turismen kom også i gang over sommeren og gav efterspørgsel på kvalificerede kandidater.

I starten af foråret forsøgte vi ligeledes at hjælpe en kommune med at finde social og sundhedsassistenter der skulle hjælpe dem med en akut mangel på kvalificerede kandidater, vi måtte desværre konkludere at manglen på kvalificerede kandidater gjorde at vi ikke kunne hjælpe.

Og det viste sig som et problem vi i stigende grad oplevede, grundet situationen i samfundet viste det sig svært at finde kandidater der var villige til at rejse over grænser og tage et arbejde, hvilket gjorde at der var flere pladser vi ikke fik besat, både indenfor landbrug og kontor arbejde, turisme og sundhed. Denne mangel på kvalificeret arbejdskraft i Danmark er et problem og Corona og den manglende rejselyst gjorde ikke problemet mindre.

Vi oplevede en stigende interesse for stillinger som praktikanter i Danmark. Både på kontor og erhvervspladser. Ligeledes var mange unge interesserede i at komme ud og arbejde i praktik i Norden.

En kæmpe udfordring har naturligt været vores kultur/fritidsprogram. Det har været svært at mixe for mange nye mennesker sammen, lige som mange har været tilbageholdne i forhold til at deltage i arrangementer med nye mennesker. Dette har betydet at vi har haft et mindre koordineret kultur/fritidsprogram i år. Vi har dog støttet flere forskellige arrangementer på arbejdspladser økonomisk, således at Nordjobberne har kunne komme ud og opleve noget på egen hånd.

Resultat 2021		Antal
Antal förmedlade arbetsplatser		70
Ej tillsatta arbetsplatser		50-60
Totalt anskaffade arbetsplatser		120-130
Antal projektassistenter		2

Administration

Projektlederen i Nordjobb Danmark har som foregående år været ansat hele året og arbejdet fra Randers, hvilket har fungeret efter planen.

Der har været tilknyttet en sommerassistent fra 1. maj til 1. august som havde kontor i København. Derudover var der fra 1. september og til 15. december tilknyttet en praktikant til kontoret i København, som arbejdede på deltid med Nordjobb.

En projektleder ansat hele året er at foretrække. En projektassistent ansat fra 1. januar og frem til og med 31. august vil være det bedste for Nordjobb Danmark – det kunne evt. i starten være på nedsat tid, og så i sommermånederne opgraderes til en heltids stilling.

Samarbejde med andre nationale kontorer

Nordjobb Danmark har haft forskellige samarbejder, bl.a. med Finland, hvor vi med kort varsel skulle finde kandidater, som var villige til at arbejde i Danmark, her hjalp det finske kontor, lige som assistenter fra Nordisk Jobløsning. Vi har desuden afholdt online events i samarbejde med projektledere fra de andre lande, hvor den norske afholdt oplæg på en dansk konference. Vi har hjulpet med oplægsholdere til konferencer faciliteret af andre projektledere.

Der har været kontakt mellem resten af kontorerne for at besvare spørgsmål, relevante jobs, corona situationen mm.

Samarbejdet med Nordisk Jobløsning har fungeret som sædvanligt og formidlingen mellem kandidater og stillinger der matchede de forskellige målgrupper har været tilfredsstillende.

Samarbejde med sekretariatet

Samarbejdet med sekretariatet har fungeret godt. Vi har hjulpet med forskellige opgaver som konferencer, uddeling af materiale mm. Sekretariatet har ligeledes hjulpet hvis vi har haft problemstillinger der krævede fælles opmærksomhed. Sekretariatet afholdt ligeledes en fælles projektleder konference hvilket gav os et fælles arbejdsmiljø meget. En god ide der gjorde at man kunne koncentrere sig om problemstillinger, tematikker og ved fælles hjælp finde bedst mulige løsninger.

Derudover skal nævnes samarbejdet og hjælpen omkring Semla, hjemmeside, SOME og lignende. Det fungerer glidende, og man får løst sit problem og kommer hurtigt videre.

Hjemmearbejde

For projektlederen har dette ikke været et problem, da han i hele sin ansættelse i Foreningen NORDEN har arbejdet hjemmefra.

Der har været flere fordele da andre også har arbejdet hjemme og i højere grad har været interesseret i online møder, hvilket har mindsket rejsedage og effektiv arbejdstid. Efter åbningen af samfundet i Danmark har antallet af rejsedage øget.

Finansiering

Arbejdet med ekstra finansiering er altid en udfordring. I løbet af 2021 har Nordjobb Danmark arbejdet på flere sår, nogle store andre små. Generelt er det et punkt, hvor vi mangler kompetencer og erfaringer, vi opfordrer derfor til at vi fælles i Nordjobb får organiseret en intern uddannelse og ide udveksling således at især de eksterne projektledere får muligheden for at lære af de erfaringer der er repræsenteret allerede i organisationen. Vi kunne med fordel uddanne os bredt indenfor emnet og dermed øge vores succesrate på indtjening.

Det vil være oplagt med fælles ansøgninger på tværs af de forskellige lande og deres nationale foreninger. Det kan være en god gevinst for både Foreningen NORDEN og Nordjobb. Konkret kunne et samarbejde mellem Sverige og Danmark i forhold til EVS-volontører være spændende, da Danmark ikke har arbejde nok til at holde en fuldtidsbeskæftiget.

I Danmark har vi søgt følgende steder om ekstra finansiering.

Interreg. Vores projekt med MINE og Lunds universitet er 3 år gammelt. Vores samarbejdspartnere har ikke brugt de penge i projektet de havde planlagt, hvorfor vi har søgt ind på at kunne bruge nogle af deres penge. Vi har der ud over også søgt om et projekt med den nuværende kreds af partnere, hvilket blev afvist og sendt videre til FNF og deres kommende Interreg ansøgning som vi forventer at være en del af.

Vi har desuden søgt A. P. Møller Fonden om midler til en kultur og sprog app, som skal styrke vores sprog og kultur program i Nordjobb, ikke kun i Danmark men både i Sverige og Norge. Vi har lige ledes søgt A. P. Møller Fonden om et projekt sammen med Folkemødet, hvor vi skal hjælpe dem med at finde kandidater til jobs på Folkemødet i Danmark i 2022.

Vi har ligeledes søgt VOLT sammen med Sverige og Norge om midler til et Alumni netværk (ambassadører) og Letterstedska om midler til kultur og fritidsprogrammet.

Markedsføring

Vi har i Nordjobb Danmark ikke deltaget i messer i 2021, corona situationen har gjort at denne del først er kommet relativt sent i gang. De messer der har været er blevet koordineret med andre Nordjobb medarbejdere som har haft lettere ved at deltage. Til gengæld er vores aktivitet omkring skoler stille og roligt kommet i gang igen med flere arrangementer i efteråret og planlagte i foråret 2022.

Vi har arbejdet sammen med sekretariatet omkring sociale medier. Vi bruger dette til både at finde kandidater og fortælle om mulighederne i Danmark. Nordjobb Danmark har sammen med Foreningen NORDEN i Danmark produceret to film som er blevet delt på de sociale medier. Disse film kommer målrettet at blive brugt i forbindelse med oplæg, jobs mm. Vi har derudover lavet et hæfte med historier fra både nordjobbere og arbejdsgivere samt politikere der fortæller om deres perspektiver på projektet.

Nordjobb Danmark har sendt pressemeddelelser ud omkring Nordjobb i Danmark 2021, men har ikke lykkedes med at få artikler bragt.

Vi har deltaget i møder med lokalafdelingerne af Foreningen NORDEN i Danmark. Formålet er at engagerer dem i at fortælle de unge om mulighederne med at arbejde indenfor Nordjobb, Møderne blev holdt, afkastet var dog minimalt, da vi ikke kunne komme ind på skolerne de kontaktede.

Vi har ligeledes afholdt møder med politikere i Danmark for at fortælle om projektet og forskellen det gør for de unge mennesker.

Vi har afholdt online møder, lige som vi har brugt telefonen til at tale med kandidater. Vi har i år ligeledes afholdt målrettede konferencer for kandidater online. Derudover har vi arbejdet mest via sociale medier.

Lobbyarbejde

I Danmark har vi arbejdet gennem Foreningen NORDEN. Vi fik ny formand, Lars Barfoed i august og han var i perioden frem mod Nordisk Råd meget aktiv, både i pressen og via direkte kontakt til politikere fra Nordisk Råd.

I foråret var vi via sociale medier, mails mm. i kontakt med alle danske politikere fra Nordisk Råd. Alle modtog mails, trykt informationsmateriale og online kampagner.

Vi har i Danmark lavet en folder omkring Nordjobb hvor tidligere ministre fortæller om hvilken forskel projektet gør for samfundet og for de unge.

Vi havde op imod Nordisk Råds session et møde med den danske minister for nordisk samarbejde, Flemming Møller Mortensen, et møde hvor vi fremlagde vores synspunkter om Nordjobb. Han var meget interesseret og lovede at tage synspunkterne med videre.

Akkvisition og tilsætning af arbejdspladser

Arbejdet med arbejdspladser har i år været svært. Da Danmark næsten lukkede ned, lukkede interessen fra arbejdspladser også ned. Der var ikke mange der turde ansætte og dem der gjorde, fik mange ansøgninger. I løbet af foråret hvor Danmark åbnede op igen steg interessen, både fra nye arbejdsgivere der manglede kandidater, men også fra gamle arbejdsgivere. Arbejdet med at finde og matche kandidater og eksisterende arbejdsgivere fyldte det meste af arbejdstiden, hvilket gjorde det svært at få kontakt til nye arbejdsgivere. Denne øgede efterspørgsel på arbejdskraft har bare steget i Danmark hvilket gør at mulighederne og potentialet er til stede for et rigtig godt år i 2022. Efteråret viste sig svært at finde relevante og gode kandidater til virksomhederne, hvilket igen gjorde det svært at få besat de pladser, vi havde.

Vi oplever at mange selv finder job og kontakter os for kultur/fritidsprogram, bolig eller spørgsmål til love og regler i Danmark. Denne trend er ikke optimal, da formålet med Nordjobb er at skabe relationer og nordister. Det er derfor vigtigt at vi de kommende år i endnu højere grad hjælper med hele Nordjobb-pakken.

I arbejdet med at matche Nordjobbere og kandidater sendte vi samtidig en mail til kandidat og virksomhed. Virksomheden fik profilen, mens kandidaten fik en mail hvor der stod at de blev vurderet til et job i Danmark inden for en given branche, hvis de ikke var interesserede var det vigtigt at de reagerede hurtigt og henvendte sig til os. Derefter kontaktede enten os eller virksomheden kandidaten efterfølgende.

Alle Nordjobbere i Danmark fik tilsendt et introbrev hvor der stod hvor de skulle arbejde, og hvilke ting de skulle have styr på op til starten af jobbet. I forhold til Facebook grupper, har vi i Odense haft

en, der har fungeret som info for arrangementer Nordjobberne selv lavede eller info fra arbejdsgiveren, Nordjobb eller boligen.

Årets arbejdsgivere

Jensen Seeds

Vores største og bedste arbejdsgiver. De kender til Nordjobb og har benyttet sig af det i mange år. Nordjobberne bor på Dalum landbrugsskole og bliver hentet dagligt og kan derigennem komme på job. De synes godt om projektet og er vores vigtigste samarbejdspartner.

McKnudsen Skagen

Det er en lille restaurant, men ejeren Peter Knudsen kender mange i byen. De kan desuden selv tilbyde bolig til nordjobberne. En god kontakt i Skagen.

Bornholm Hotels

En arbejdsgiver på Bornholm med flere hoteller. De kan tilbyde bolig, hvilket er rigtig godt, det kan dog være svært at finde kandidater med de rigtige kompetencer.

Tradium

Skole i Randers der har udvekslingsprogrammer for deres studerende i Finland mm. Vi har tilbudt forskellige arrangementer de praktikanter der kommer her til Danmark og arbejder i forskellige virksomheder.

Føltved Jordbær

Nordjysk jordbæravl. Hjælper med bolig (i beboelsesvogne) – ordnede forhold, hvor deres ansatte får stillet cykler til rådighed, så de kan komme ud og se området. Denne arbejdsgiver fyrede alle Nordjobbere i 2021. Nordjobberne kunne ikke leve op til de krav som arbejdsgiveren krævede og vi kan stille spørgsmål til om kravene er for høje til den løn som arbejdet giver. Der var mange mails mellem nordjobbere og kontoret og mange opkald til Føltved. Denne case endte ikke godt, men med mange nordjobbere, der var utilfredse med ikke at kunne færdiggøre deres arbejde og ikke tjene de penge de regnede med. Konklusionen blev, at vi ikke skal sende flere nordjobbere afsted til Føltved. Arbejdet er fysisk krævende og mange af nordjobberne kan ikke leve op til de krav der stilles, dette giver ikke gode oplevelser.

Nordjobbere 2020

Generelt er vi som nævnt ikke tilfredse med ikke at nå måltallet, dog skal det ses med de samfundsmæssige briller, hvilket gør at året heller ikke har været skuffende.

Det var en udfordring at finde de rigtige kandidater, der var flere jobs, hvor vi ikke kunne finde kandidater og derfor ikke kunne lave et match. Enkelte gange fandt vi en kandidat der kom til Danmark og arbejdede i en kortere periode, men efterfølgende tog hjem da matchet mellem job, kandidat og virksomhed ikke var det rigtige.

Vi har i år haft dårlige oplevelser med arbejdsgivere som vi er holdt op med at samarbejde med hvilket er ærgerligt men en naturlig konsekvens af oplevelser og arbejdet der har været lagt i casen.

Antal Nordjobbere nationalitet og køn

Danmark 10 stk.		Finland 18 stk.		Færøerne 0 stk.		Grønland 0 stk.		Island 4 stk.		Norge 4 stk.		Sverige 29 stk.		Åland 0 stk.	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
1	9	10	8	0	0	0	0	3	1	1	3	9	20	0	0

Fra andre lande fik vi 5 Nordjobbere, så det samlede antal kom op på 70.

De traditionelle Nordjobbere i Danmark kommer hovedsageligt fra Sverige og Finland, hvor vi i alt har modtaget 47. Det skyldes ikke mindst jobbene hos Jensen Seeds, hvor mange fra Finland bliver ansat. De kommer for at tjene pengene, og fordi de kan blive en del af en fælles gruppe, hvor mange unge er sammen.

At vi ansætter mange fra Sverige skyldes også, at vi har fået flere ansatte i callservice jobs i København og Århus. Ydermere er den svenske krone lav i forhold til den danske, hvilket også gør at de kan øge indtjeningen, samtidig med at Sverige har været det mest liberale land i forhold til Corona restriktioner, hvilket har gjort det nemmere at rekruttere Nordjobbere derfra.

At vi igen i år har ansatte fra de baltiske lande er vi meget glade for, lige som at de tyske ansatte er godt. Vi har gjort en indsats for at informere det danske mindretal i Tyskland om mulighederne i Nordjobb, så dejligt at se at nogen søger denne vej.

Antal modtagne nordjobbere i forhold til alder og køn

16 0 stk.		17 0 stk.		18 3 stk.		19 4 stk.		20 7 stk.		21 9 stk.		22 10 stk.		23 9 stk.		24 6 stk.		25 2 stk.		26 9 stk.		27 6 stk.	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
0	0	0	0	3	0	2	2	2	5	2	7	3	7	4	5	2	4	0	2	4	5	2	4
28 1 stk.		29 1 stk.		30 3 stk.		Sum 70 stk.																	
M	K	M	K	M	K	M	K																
1	0	0	1	0	3	25	45																

Nordjobberne er fordelt fra 18-30 år. Den største søgning er som de foregående år i aldersgruppen fra 19-26. Dette er som forventet og gladeligt at virksomhederne stadig vil ansætte de yngre ansøgere. Vi oplever en stigende efterspørgsel efter lidt ældre ansøgere fra 25-30, da de har mere erfaring og ansvarlighed, her er også en del danskere registreret.

Antal afsendte nordjobbere i forhold til alder og køn

16 0 st		17 0 st		18 2 st		19 5 st		20 15 st		21 22 st		22 8 st		23 7 st		24 5 st		25 2 st		26 6 st		27 5 st	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K

0	0	0	0	1	1	1	4	4	11	4	18	4	4	4	3	4	1	1	1	2	4	2	3
28 3 st		29 4 st		30 0 st		Summa 84 st																	
M	K	M	K	M	K	M	K																
2	1	2	2	0	0	31	53																

De afsendte Nordjobbere fra Danmark er den største del fra 18-25 år, hvilket er meget positivt.

Vi har i år forsøgt at sprede budskabet om mulighederne for at komme ud og opleve Norden gennem Nordjobb og på den måde få oplevelser og forbedre deres CV. I år har vi oplevet den største søgning mod Færøerne og Grønland, hvilket er positivt, og skyldes de store oplevelser og den anderledes natur de kan opleve der.

Vi oplever fortsat mange der søger mod Norge pga. lønnen, men også oplevelserne og mulighederne for jobs der matcher deres uddannelser.

Arbejdsperiodens længde i antal uger

Uger i arbejde	1	4	5	6	7	8	10	11	12	14	15
Antal	1	23	8	3	2	5	13	4	4	2	1
Uger i arbejde	36	Sum									
Antal nordjobbere	3	70									

I Danmark ansætter Jensen Seeds suverænt flest Nordjobbere, de ansætter dem i fire uger, hvilket også skinner igennem i statistikken. Derudover er jobbene i Skagen med til at trække antallet af ”kortere” sæson jobs op. Det er til deres turistsæson.

Antal Nordjobbere i forhold til brancher

Omsorg		Service		Rengøring		Restaurant		Hotel/reception			
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K		
0	0	0	0	0	0	2	18	1	5		
Kontor/telefonjob		Jordbrug		Fabrik		Kultur		Øvrigt		Sammenlagt	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
1	4	21	18	0	0	0	0	0	0	25	45

Største delen af vores ansatte ligger i landbrug. Jensen Seeds og jordbæravlerne tager over halvdelen af alle Nordjobbere i Danmark. Dette er dejligt at have store arbejdsgivere, men også en udfordring hvis de pludselig skulle beslutte sig for at søge andre samarbejdspartnere Restaurantjobs er primært inden for turismesektoren.

Antal arbejdsgivere i forhold til brancher

Jordbrug		Omsorg		Rengøring		Kultur		Fabrik/Lager	
2		0		0		0		0	
Hotel/Reception			Kontor/Telefonjob			Restaurant			
3			1			3			
Service		Øvrigt	Sammenlagt						
0		0	9						

Billedet ligner de foregående år, dog med mindre arbejdsgivere i år end sidste år.

Antal arbejdsgivere pr. land og det gennemsnitlige antal Nordjobbere

Gennemsnitstal	Antal
Antal arbejdsgivere	9
Antal nordjobbere	70
Gennemsnit nordjobbere pr. arbejdsgivere	7,8

Få store arbejdsgivere er med til at trække antallet af nordjobbere pr. arbejdsgiver op.

Afsendte nordjobbere vs. modtagne nordjobbere

Det er altid en udfordring at vægte arbejdstiden mellem at finde virksomheder eller kandidater.

Nordjobb Danmark har i år været udfordret af at mange gymnasier, skoler og lignende ikke ønskede besøg inden sommerferien, vi afholdt online events, men det personlige møde med nye ansøgere er bedre.

På trods af corona situationen er vi glade for at antallet af ansøgere er øget i Danmark, ikke kun i forhold til sidste år, men også de foregående år.

I forhold til at modtage nordjobbere, har vi igennem de sidste par år haft arbejdsgivere, der forgæves har annonceret gennem Nordjobb. Det betyder, at vi har potentiale til at tilsætte flere kandidater end hvad vi gør i øjeblikket, derfor har Danmark potentiale til at tilsætte flere Nordjobbere, det kræver bare de rigtige kandidater.

En egentlig vægtning af arbejdsgivere og kandidater er svær – men set fra et Foreningen NORDEN perspektiv er det mest interessante at arbejde med de unge potentielle Nordjobbere. Det er unge der har en mulighed for oplevelser i Norden, potentielle medlemmer og nye nordister, jo flere der kan uddannes af disse jo bedre. Det er også Nordjobb Danmarks vurdering at det arbejdet der blev startet i 2019, med kontakter med gymnasier gennem lokalafdelinger har et potentiale for fremtiden.

Information til Nordjobbere

Vi tilstræbte at sendte et brev ud til nordjobberne, så snart de var blevet godkendt til jobbet i Danmark. Der stod information om hvad de skulle gøre. Underskrive kontrakt så de kunne få et skattekort og lignende. Vi oplevede dog fortsat, at ikke alle havde styr på alle de ting de skulle da de ankom til Danmark. Det resulterer i, at det kan tage lang tid at få udbetalt sine penge, eller at man betaler for meget i skat. Dette er ikke hensigtsmæssigt, men konsekvensen af at der nogle gange skal ansættes hurtigt. Nogle gange gik ansættelsen så hurtigt at mailen ikke kom frem til den ønskede tid, hvilket gjorde de bureaukratiske problemer større.

Derudover sendte vi et afslutningsbrev ud, hvor vi kom med nogle anbefalinger til hvad de med fordel kan gøre i forhold til skat, feriepenge osv.

Modtagelse af Nordjobbere

Generelt tillod corona-situationen ikke store modtagelser – det var kun i forbindelse med arbejdet, at det var muligt at møde nordjobberne. Vi mødte dem både i Skagen, hvor vi mødte ca. halvdelen tidligt i deres arbejdsforløb (efter en uge). I Odense mødtes vi med Nordjobberne på deres første dag på jobbet, hvor alle var mødt op og vi kunne sige rigtig velkommen.

Kultur- og fritidsprogrammet

Corona restriktionerne gjorde det svært at afholde fælles arrangementer. Vi havde et velfungerende kultur- og fritidsprogram i Odense, hvor vi ca. hver weekend arrangerede et fælles arrangement hvor 10-20 deltagere deltog pr. gang. Det kunne være alt fra midsommer, til kano eller byvandring.

I Skagen blev der stillet cykler til rådighed så nordjobberne kunne komme omkring og se hvad de havde lyst til. Vi tilbød ligeledes et online arrangement med blandet succes.

Vores store plan om et sprogkursus faldt desværre i vasken. Vi havde arbejdet med et flot program med en dansklærer som var ekspert i dansk som andetsprog, hvilket havde været et super arrangement. Vi skulle have afholdt to møder et i Odense og et i Skagen. Desværre faldt vores underviser fra i sidste øjeblik, hvilket gjorde at det planlagte ikke kunne gennemføres. I stedet blev alt kommunikation på vores kulturprogrammer afholdt på dansk, og vi har ligeledes sendt information ud på dansk.

I år 2022 vil vi fortsat arbejde på at kunne tilbyde et fysisk program med info om det danske sprog. Vi har ligeledes arbejdet for at rejse penge til en online platform hvor nordjobberne kan lære dansk sprog og kultur allerede inden de ankommer til Danmark.

Boliger

I Danmark har Nordjobberne boet mange forskellige steder. I Odense har de boet på Dalums Landbrugshøjskole hvor de både får mad og logi. Her er prisen blevet lidt dyrere, men i betragtning af at de får både mad og bolig er dette ok. Vi hjalp med kommunikationen mellem dem og Odense Landbrugsskole, vi kan kun anbefale denne løsning igen i 2022.

I Skagen boede de igen hos en privat udlejer Peter Knudsen. Han har et hus, hvor de kunne leje sig ind, sammen med danskere, der også bor og arbejder i Skagen. Peter er meget pragmatisk og god til at finde løsninger, kan også have en campingvogn til at stå i haven hvis det skulle blive aktuelt. Det kan kun anbefales at bo her igen i 2021. Skagen er dyrt, men her kan de få en seng med el og vand til ca. 3000.- pr. måned, hvilket er acceptabelt for området. Det er dog relativt sent at han bekræfter om han har plads, først når han har styr på egne ansatte, tilbyder han at hjælpe.

Vi har hos en jordbæravler haft Nordjobberne til at bo i en beboelsesvogn, hvor de boede i en mindre lejr, hvor de boede sammen med mange forskellige nationaliteter. Dette giver dem et spændende ophold, hvor der bliver stillet cykler mm. Til rådighed så de kan komme rundt og opleve noget af nærområdet.

Databasen

SEMLA er en gammel database som ikke fungerer optimalt. Den er tung at arbejde i og det tager meget tid at søge og trække statistikker. Det ville være optimalt hvis man kunne sende mail fra SEMLA, gennem Outlook således at systemerne snakkede sammen. Ligeledes savnes det at kunne trække tal fra SEMLA til Excel.

Vi glæder os derfor til at begynde arbejdet med den nye platform.

Nordjobs wiki

Hjælpsom og god at kunne udnytte til spørgsmål eller tvivlstilfælde. Især når man sidder langt fra sekretariatet er WIKI en god ting at kunne kigge på. Wiki kan være svær at bruge, hvis ikke man har det rigtige søgeord. Det er ofte at man forsøger at finde svar på et spørgsmål ved først at kontakte en fra sekretariatet, og derefter søge på Wiki.

Eksternt samarbejde

Vi har i Nordjobb Danmark arbejdet tæt sammen med MINE fra Sverige og Lunds universitet om at finde svenske indvandrere, der kunne tage arbejde i Danmark. Dette projekt er i gang, og vi har i samarbejde afholdt flere workshops rettet mod målgruppen.

Derudover arbejder vi fortsat på at kunne stable et samarbejde med Folkemødet på benene. De forventer en almindelig festival i 2022, hvorfor vi håber at kunne hjælpe med unge mennesker, der hjælper med rammerne for demokratifestivallen.

Vi har ligeledes startet et samarbejde med Greater Copenhagen, hvor vi arbejder med at lave et projekt.

Vi arbejder med Coop Danmark hvor vi forsøger at hjælpe dem i København med at finde kandidater, der måske kan hjælpe i en lang periode.

Vi har startet et samarbejde med flere erhvervsskoler omkring praktikker og at hjælpe dem med info og kultur om de nordiske lande. Dette samarbejde håber vi at kunne øge og justere løbende i de kommende år.

Vi ønsker fortsat at søge store virksomheder som samarbejdspartnere, gerne miljøbevidste. Virksomheder der kunne samarbejde over grænser, hvor vi kan hjælpe med at finde medarbejdere, men også at flytte deres medarbejdere og tilbyde dem hjælp til kulturforståelse mm.

Nationale arbejdsformidlinger

Vi har rettet henvendelser til alle arbejdsformidlinger i Danmark og Eures. De viser interesser for Nordjobb og vil gerne viderefremidle information om projektet, det er dog meget arbejde for at komme i kontakt med enkelte ansøgere, der ikke nødvendigvis er sikre på at de er interesserede i at kommet til udlandet og arbejde. Det er et arbejde, der skal fortsætte, men i Danmark oplever vi at det er meget arbejde uden for meget resultat. Med den lave arbejdsløshed i Danmark in mente, er det også meget få kandidater der oftest ikke er klar til udlandsophold der er uden job.

Efterårssatsning

Nordjobb Danmark har forsøgt at skabe kontakt til virksomheder, der kunne være interesseret i sæsonjobs og gerne gentagne gange. Virksomheder, der havde et behov nu og gerne et større behov om sommeren, hvor vi kunne lave en mere traditionel satsning med Nordjobbere, fritidsprogram osv.

Vi har haft konstruktive dialoger med virksomheder indenfor kundeservice, både IT, online handel og fysiske service jobs, hvor en virksomhed skal hjælpe med at rydde op efter løbehjul i København, vi har ligeledes været i dialog med restauranter, hoteller, butikker mm. Omkring muligheden for at ansætte Nordjobbere. De stillinger vi har haft inde, har været svære at finde de rigtige kandidater til.

Nordjobbs fremtid

I Danmark ser vi fremtiden rette sig meget mod resten af Europa. Vi oplever en stigende efterspørgsel på det, vi kan, fra det øvrige Europa og sagde i år nej til mange kandidater og unge, der allerede var i stillinger. Nordjobb handler om at skabe nordister, hvilket efter vores mening også kan lægge udenfor Norden. Unge, der kommer fra det øvrige Europa, der har oplevet Norden og hvad vi kan tilbyde, søger her til igen. De vil den unikke natur, de gode arbejdsforhold, de innovative netværk der er og generelt gerne lære hvordan og hvad det er, vi gør i Norden. Dette mener vi at man skal udnytte, og tage dem ind i vores projekt. Det er muligheden for at skabe endnu mere positiv omtale af Norden.

Vi oplever dog også at Corona krisen gør at vi kigger på nye løsninger og nye ideer, nye oplevelser. Der er potentiale for at vi kan hente flere kandidater til Nordjobb ind de kommende år, da rejser rundt i verden er udfordret. Det kan betyde at vi kan motivere flere til at rejse til og arbejde i andre nordiske lande i stedet for at rejse mod syd.

Sidste pointe i forhold til fremtiden er muligheden for praktik. Vi har været i dialog med flere uddannelsesinstitutioner der ønsker hjælpe til at finde praktikpladser ude i Norden, denne mulighed er også spændende og værd at forfølge.

Muligheder for at forbedre Nordjobb

Rekrutteringen af Nordjobb kandidater og virksomheder er altid en vigtig opgave.

Foreningen NORDEN og Nordjobb i Danmark har et godt samarbejde. Vi arbejder sammen på nationalt plan om kommunikation og markedsføring af Nordjobb. Vi arbejder sammen med de lokale afdelinger i Danmark om at finde boliger, lave arrangementer og markedsføringskampagner som forskellige lokalafdelinger har været behjælpelige med.

I forhold til 2021 er det vigtigste punkt til forbedring vores kultur/fritidsprogram. Hvis vi i Nordjobb skal have vores berettigelse, skal vi kunne tilbyde noget mere inden for kultur end andre gør. Det bliver derfor vigtigt at når vi modtager Nordjobbere i Danmark i 2022, skal vi kunne motivere dem, give dem oplevelser inden for kultur, venskaber mm.

Dette bliver det vigtigste punkt for Nordjobb i 2022, hvis Corona og samfundssituationen tillader det.

Måltal

Vi nåede ikke helt vores måltal. Optakten til sommeren var udfordret af Corona hvilket gjorde det svært at få fyldt alle pladser. Vi har generelt fundet mange pladser, men haft svært ved at finde de rigtige kandidater til stillingerne.

Behov på arbejdsmarkedet

Dette punkt anskues fra to forskellige vinkler. Dels vinklen hvor vores samarbejdspartnere og virksomheder, der igennem en årrække har benyttet Nordjobb, og dels ud fra rapporter om det danske arbejdsmarked. Generelt for den korte analyse er det at der tages udgangspunkt i områder hvor det vurderes at Nordjobb kan finde kandidater og gøre en forskel både for kandidaten, og ikke mindst arbejdsmarkedet.

Vores nuværende virksomheder har til næste år udtrykt forhåbninger om at ville ansætte norjobbere inden for forskellige områder. Dels landbrug, hvor Jensen Seeds igen vil benytte sig af Nordjobbere til bl.a. at kvalitetskontrollere deres spinatmarker. Dette arbejde kræver ingen forudsætninger ud over god fysisk formåen, da man går mange kilometer hver dag. Generelt et job der henvender sig til unge, også unge der ikke tidligere har haft job.

Restauranter i Skagen og Bornholm søger tjenere og køkkenpersonale til deres sæsonjobs. Det drejer sig om folk med erfaring fra tidligere restauranter, ikke nødvendigvis a la carte, alt erfaring kan bruges, McDonald's, café eller andet er rigtig fint.

Servicefag, som rengøring, husholdning, butiksarbejde og lignende på hoteller og campingpladser er også aktuelt. Nordjobb Danmark har genoptaget dialogen med DK Camp, en sammenslutning af 300 campingpladser om mulighederne for at hente hjælp fra unge fra et nordisk land. Disse jobs er det vigtigt med gå på mod, og lyst til at arbejde selvstændigt i nogle af de smukkeste områder af Danmark.

Mulighederne for at bo gratis på pladsen i telt er ofte til stede, alternativt kan de ofte bo billigt i campingvogn eller lignende.

I denne kategori har vi også startet et samarbejde op med Coop i København, der leder efter kandidater til deres butikker. Dette samarbejde håber vi meget kan resultere i flere Nordjobbere også om sommeren og resten af året.

Call-centre og virksomheder i København og Århus tilbyder løbende stillinger til svensk, norsk og finsk talende medarbejdere og benytter ofte Nordjobb til at annoncere efter kandidater. Derfor er der hele tiden mulighed for disse målgrupper at søge ind på stillinger ved Nordjobb, da vi kan formidle kontakten til de rigtige bureauer og virksomheder.

Vi forventer altså at udviklingen, og beskæftigelsen fortsætter i den positive retning i løbet af efteråret 2021 og ind i 2022. Udviklingen underbygges af antallet af forgæves rekrutteringer. I september var over 30% af virksomhedernes rekrutteringer forgæves, hvor over halvdelen af de forgæves rekrutteringer endte i ubesatte stillinger, de resterende virksomheder besatte stillingerne med en kandidat der ikke levede op til de efterspurgte kvalifikationer. Den største branche med forgæves rekrutteringer er inden for hotel/restaurant hvilket er et område som Nordjobb godt kan understøtte.

Udviklingen på arbejdsmarkedet er massivt hvilket gør at ledigheden i Danmark er meget lav, faktisk skal man tilbage til lige inden finanskrisen i 2008 for at finde en lavere ledighed, bemærkelsesværdigt er at det er hos de unge at der er den største fald i ledighed.

Desuden skal nævnes at flere og flere unge bliver fast tilknyttet deres job. Det betyder meget i forhold til forventningerne til de unges rejselyst at man har muligheden for at finde et fast job hjemme i Danmark, dette kan påvirke muligheden for at sende danske kandidater afsted på Nordjobb.

Styrelsen for arbejdsmarked og rekruttering har konkluderet at vi i 2022 kommer til at have en beskæftigelse på niveau med 2021, derfor ser vi ingen grund til at tro at der bliver mindre ledige stillinger i Danmark.

Som opsummering kan vi konkludere at Corona har ramt Danmark, som resten af Norden, men at vi er på vej videre. Mange er blevet arbejdsløse, men endnu flere er kommet i arbejde igen. Så ud fra det generelle arbejdsmarked og vores specifikke samarbejdspartnere ved vi at vi kommer til at mangle følgende personale.

- Landbrugs medarbejdere til Jensen Seeds
- Tjenere, kokke, køkkenmedhjælpere til Skagen og generelt.
- Social og sundhedsassistenter.
- Call-service medarbejdere med svensk, norsk eller finsk talende.
- Hotel og restaurationsmedarbejde generelt.

Corona

Generelt er det kommenteret under de øvrige punkter. Udfordringen med Corona var at vi i forsommeren og foråret, hvor vi ønskede mange kandidater, havde restriktioner, lukkede grænser der gjorde det usikkert og utrygt for kandidater at rejse ud. Dette gjorde det svært for os at finde kandidater til de jobs vi kunne finde.

Corona påvirkede også vores kultur, fritids- og sprog program. Grundet Corona blev alle dele amputeret. Efter åbningen af samfundet har det gået stærkt på arbejdsmarkedet i Danmark. Der er mange ledige jobs, men udfordringen har været at finde arbejdstiden til at lede efter de mange kandidater der bliver efterspurgt.

Der var i Danmark mange forskellige restriktioner og anbefalinger. Generelt forsøgte vi at holde alle Nordjobbere opdaterede på situationen og de aktuelle restriktioner så de så trygt som muligt kunne rejse til Danmark og arbejde.

Venskabsbysamarbejdet

Foreningen NORDEN skabte i 1930'erne venskabsbysamarbejdet, og den første formelle venskabsbyforbindelse i verden blev etableret mellem Thisted og Uddevalla i Sverige i 1939. Især efter anden verdenskrig kom der for alvor gang i venskabsbysamarbejdet på det folkelige plan, og kommunerne kom også med i samarbejdet på invitation af foreningen.

Venskabsbysamarbejdet er foreningens – ikke kommunernes. Det glemmer vi nok i disse år, når en del kommuner efter den seneste kommunalreform har nedlagt deres venskabsbysamarbejde. Det er selvfølgelig trist, at de ikke længere vil være med. Men en katastrofe er det ikke. Hvis vi ønsker samarbejdet fortsat, så er det os, der bestemmer. Vi kan selvfølgelig ikke tvinge kommunerne med, men de kan ikke hindre os i at fortsætte det folkelige venskabsbysamarbejde, der så mange steder er en fast og vigtig del af det lokale arbejde. Og vi er ikke tvunget til at tage nye venskabsbyer, heller ikke, hvis kommunerne i et andet nordisk land bliver sammenlagt. Det er et venskabsbysamarbejde – ikke et venskabskommunesamarbejde. Nu er der ikke to nordiske venskabsbykæder, der fungerer ens. Et virvar af forskellige initiativer ser dagens lys og formerne, indholdet og intensiteten er helt forskellig. Det er det, der gør det til et spændende samarbejde. Og det skal fortsættes. Kendskab giver venskab – og gode aktivitetsmuligheder, rejser og venner for livet.

Vi kan selvfølgelig finde på nye former – være mere innovative. Men passer det mere traditionelle til temperamentet, så skal vi ikke være flove over det. Det vigtigste er, at der sker noget i venskabsbysamarbejdet, at der bliver knyttet endnu flere bånd, at vi får flere lokale kræfter inddraget: folkedansere, sportsudøvere, kor, orkestre, frimærkesamlere, ornitologer og også gerne skoler, ungdomsskoler, menigheder. Det er mangfoldigheden, der giver et vitalt samarbejde mellem de nordiske venskabsbyer – og en bred deltagelse giver god grobund for nye medlemmer til foreningen. Selvfølgelig vil vi gerne beholde kommunerne i samarbejdet, men der, hvor kommunerne er vrangvillige, fortsætter vi festen. Vi har endnu ikke hørt om en fest, der er sluttet eller blevet dårligere, fordi den vrangvillige gik hjem. Tværtimod! Så giv det en chance. Foreningen NORDEN er jo, ikke overraskende, interesseret i det nordiske venskabsbysamarbejde. Vi har også forstået, at mange kommuner – på trods af kommunesammenlægninger – fastholder venskabsbysamarbejde. Nu er der ikke to kommuner, der handler ens i forhold til dette kommunale vindue til omverdenen. Nogle gør meget ud af det, andre mindre.

I Foreningen NORDEN ser vi jo store muligheder i venskabsbysamarbejdet – også i fremtiden, og også for den kommunale del. Flere kommuner kan godt se, at det nordisk sagtens kan være nyttigt kommunalt. Især kan fremsynede lokalpolitikere spare penge, ved at udnytte de nordiske muligheder. På det kommunale område kunne der spares på udviklingen inden for miljøindsatsen ved at samarbejde over grænserne i de nordiske venskabsbyer og ikke tro, at man altid selv er bedst. Alle udvikler kommunale klimamål – også i de andre nordiske lande. Ligeledes inden for kommunernes sociale område, på ældreområdet, sundhedsområdet, på skoleområdet og integrationsområdet er der noget at hente. En veltilrettelagt og seriøs indsats med udveksling af kommunale medarbejdere og derigennem sikringen af overførsel af erfaringer på de nævnte områder kan skabe gode ændringer på kommunernes økonomiske bundlinje. Vi taler jo dog om sammenlignelige størrelser, når vi taler nordisk. Vi bygger på den samme samfunds- og velfærdsmodel. Og det kan jo – selv om det næsten lyder usandsynligt! - godt være, at en svensk, norsk, finsk eller islandsk kommune har nogle best practices på nogle områder, der kan sikre bedre velfærd for færre penge.

Norden fylder mere og mere i den politiske debat. Det skyldes ikke mindst de problemer, som andre internationale strukturer oplever i disse år. Krisen har sammen med globaliseringen ændret dagsorden mange steder, men meget tyder på, at krisen har haft en gunstig virkning på samarbejdet i Norden. De nordiske lande har meget sammenlignelige samfundsopbygninger, og der ligger et uudnyttet potentiale for at skabe nordiske løsninger der på mange områder kan sikre samme eller bedre velfærd for færre penge. En bedre udnyttelse af ressourcerne er jo et omdrejningspunkt i en tid, hvor vi vil det hele, men pengene ikke rækker. Her giver Norden muligheder, også på kommunalt plan.

Vi har selvfølgelig været i snæver kontakt med Kommunernes Landsforening om venskabsbysamarbejdet. Vi er også opmærksomme på, at KL ikke længere har en fast og systematisk opfølgning på de kommunale venskabsbyer, hvilket vi er kede af samtidig med at vi godt forstår, at der skal spares. Vi følger jo området, men har desværre ikke ressourcerne til at følge den offentlige del så tæt. Vi har tilbudt KL, at vi meget gerne vil udvide vores arbejde med en servicering af kommunerne. Både på ideplanet og med faktuelle oplysninger, herunder opdaterede oversigter over de kommunale venskabsbyforbindelser. Vi mener, at en kommunal venskabsbykonference hvert andet år, en løbende opdatering af venskabsbyoversigten, lidt rådgivning og idegivning vil kunne give en saltvandsindsprøjtning til kommunerne.

Nordisk venskabsbysamarbejde skal ikke mindst styrke de folkelige kontakter. Tag gerne et tema, det være sig om sport, slægtsforskning, kultur, historie, kunstudstilling, kirkekoncert, musik, teater, dans, frimærker, sprog, nordiske værdier i det europæiske samarbejde, livsvilkår i de nordiske samfund eller andre samfundsforhold fx den aktuelle klima og miljøproblematik. Samarbejde i konference-, seminar-, festival- eller messeform. Samarbejde med flere lokale folkelige foreninger. Arbejde for at få flere lokale støttemedlemmer. Samarbejde med lokale biblioteker, organister, præster, kor, museer, folkedansere, spejdere, uddannelsesinstitutioner, social- og sundhedsområdet, erhvervsvirksomheder, ældreråd. Etablering af NORDEN-afdelinger i alle nordiske kommuner med velfungerende nordisk venskabsbysamarbejde. Etablering af lokal venskabsbykomité med kommunalbestyrelsesmedlemmer og brugere, herunder Foreningen NORDEN. Etablering af lokalt kulturelt samråd. Udveksling af journalister og journalistelever mellem lokale medier i venskabsbykredsen. Udveksling af unge mellem venskabsbyerne gennem Nordjobb. Venskabsbypas med rabat til transport, overnatninger og seværdigheder. Sommerhusudlejning i venskabsbyer for medlemmer med rabat. Boligbytte på venskabsbyplan. Fremstilling af postkort med motiver fra venskabsbykæden. Udarbejdelse af lokal kultur- og fritidsguide. Tilrettelæggelse af fællesnordiske aktiviteter som f.eks. kursus/lejrskoler/erhvervspraktikordninger for forskellige medarbejderkategorier i privat eller offentligt regi, f.eks. brandmandsøvelser. Foreningens skolearbejde i et venskabsbynetværk. Hjemmeside om nordisk venskabsbysamarbejde og andet internetsamarbejde. Kursus i vejledning i fondssøgning, pressekontakt og samarbejde med Foreningen NORDENs støtteforeninger. Fotokonkurrence efterfulgt af vandreudstilling. Samarbejde med nordiske ambassader - gensidige besøg. Arrangementer i forbindelse med nordiske højtider og nationale dage med indslag af sang, dans, mad og drikke. Foreningen NORDEN er parat til at gøre en forskel. Vi skal bare have overbevist kommunalpolitikkerne om visdommen i opretholdelsen eller etableringen af det nordiske venskabsbysamarbejde. Og på nye måder – ikke kun kransekagemøder med hyggesnak, men et effektivt baseret samarbejde, der så medvirker til skabelsen af de folkelige kontakter. Det er ikke ideer, der mangler ☺

Info Norden

Foreningen NORDEN forvalter Nordisk Ministerråds informationstjeneste, Info Norden. Info Nordens hjælpe privatpersoner, der flytter eller pendler mellem de nordiske lande for at bo, arbejde, studere eller starte virksomhed. Desuden orienterer vi om nordiske støtteordninger og om det nordiske samarbejde generelt. Info Norden hjælper primært ved at henvise brugere til de relevante myndigheder i de nordiske lande.

En tjeneste for Nordens borgere

Info Norden leverer målrettet og letforståelig information på vores netsider. Meningen er at man der skal kunne finde svar på de fleste almindelige spørgsmål livet i et andet nordisk land på uden at behøve at tage personlig kontakt og vente på svar. Info Nordens sider findes på dansk, finsk, islandsk, norsk, svensk og engelsk. I 2021 fik Info Nordens sider 1.436.700 besøg.

Info Norden besvarer desuden alle typer af henvendelser der drejer sig om at bevæge sig over de nordiske grænser. Vi besvarer spørgsmål på dansk, finsk, færøsk, grønlandsk, islandsk, norsk, svensk og engelsk. I 2019 besvarede Info Norden 5.018 henvendelser.

Såvel antallet af besøg på Info Nordens websider som antallet af henvendelser er det højeste siden Info Norden blev etableret i 1998.

Samarbejde om at løse nordiske grænsehindringer

Når Info Norden møder mulige grænsehindringer, rapporteres de til Nordisk Ministerråd. Arbejdet med grænsehindringerne koordineres af Grænsehindringsrådets sekretariat. Sekretariatet registrerer alle grænsehindringer i en offentlig tilgængelig database. Sekretariatet koordinerer desuden samarbejdet mellem de mange aktører der arbejder med at løse og informere om grænsehindringer. Dette sker blandt andet i netværket LOTS der samler Grænsehindringsrådets sekretariat, Info Norden og tre regionale informationstjenester.

De grænsehindringer som er løst, og status på arbejdet med de hindringer som Grænsehindringsrådet har prioriteret, kan læses i Grænsehindringsrådets virksomhedsrapport.

Blandt de problemstillinger som Info Norden i Danmark har mødt i 2021, er:

- **Sagsbehandlingstider:** Der er aktuelt meget lange ventetider for at kunne blive folkeregistreret i Norge og Sverige. Dette skaber problemer med at få personnummer, adgang til social sikring, indskrivning af børn i børnehaver og skoler med mere.
- **Sprogkrav til svensksprogede islændinge:** Vi har mødt eksempler på at islændinge der har svensk i stedet for dansk i gymnasiet, har problemer med at leve op til sprogkrav ved optagelse på videregående uddannelse i Danmark, og også et eksempel på at en læge er har haft problemer med at leve op til strammere sprogkrav, på trods af at vedkommende havde bestået dansk i det islandske gymnasium og praktiseret en årrække i Sverige. De konkrete problemer er løst, men vi er opmærksomme på problemstillingen.
- **Forsikring af bil, især i Norge:** Norge giver mulighed for at man kan bruge en udenlandsk indregistreret bil i op til to år hvis man opholder sig midlertidigt i landet. Men man skal folkeregistreres i Norge hvis opholdet varer længere end et halvt år. Det skaber det problem at hverken danske eller

norske forsikringsselskaber vil tegne en lovpligtig bilforsikring. Vi er i gang med at udrede dette sammen med Grænsehindringsrådets sekretariat.

- **Adgang til pensionsoplysninger:** I flere lande er det meget svært at få adgang til elektronisk legitimation hvis man er udenlandsk statsborger og har bopæl i udlandet. Dette giver særligt problemer med at skaffe adgang til pensionsoplysninger i lande hvor man tidligere har boet eller arbejdet. Inden for rammerne af EU arbejdes der i Norden/Baltikum på en løsning der skal sikre at andre EU-landes elektroniske legitimation kan anvendes i alle lande. Det vides ikke hvornår dette kan implementeres.

Covid-19 udfordrer den fri bevægelighed i Norden

Cirka 252.000 nordiske borgere bor i et andet nordisk land end der hvor de er statsborgere. Omkring 44.000 arbejder i et andet nordisk land end det de bor i. Omkring 181.000 borgere i Norden modtager pension fra et andet nordisk land, og cirka 13.500 studerer i et andet nordisk land, enten på en hel uddannelse eller gennem programmer som Erasmus+ eller Nordplus.

Alle disse mennesker er ligesom alle dem der har familie eller fritidsbolig i et andet nordisk land, og de virksomheder der udfører opgaver i hele Norden, afhængige af at Norden er en integreret region med åbne grænser og fri bevægelighed. Dette har i stor stil været udfordret i 2020.

I 2020 og 2021 har covid-19-krisen betydet en lang række nye typer af henvendelser: Vi har svaret på spørgsmål om regler for indrejse og isolation i de nordiske lande, om regler for skat og social sikring for de grænsependlere der har været tvunget til at arbejde hjemmefra, om muligheden for at besøge familie eller opholde sig i sommerhus i et andet nordisk land, om muligheden for at opnå eller generhverve statsborgerskaber for få mulighed for at kunne bevæge sig friere over grænserne og meget mere. At besvare henvendelser af disse typer har været en særlig udfordring idet landenes regler har ændret sig ofte og tit med meget kort varsel. Samtidig har myndighedernes information ikke altid været ajourført på de områder Info Nordens brugere har ønsket oplysninger om: Hvad gælder for grænsearbejdere? Er studerende undtaget fra indrejserestriktionerne på samme vilkår som arbejdstagere? Hvad gælder for personer der er i gang med at flytte til et andet nordisk land? Hvad gælder for transitrejser, for eksempel gennem Sverige?

Info Norden er en tjeneste der dækker hele Norden. Derfor har vi været særligt opmærksomme på at alle i Norden har haft og fortsat har risiko for at blive ramt af restriktionerne. Det er ikke bare en problemstilling for personer med bopæl i grænseregionerne. Vi har også været opmærksomme på at landene i nogle tilfælde har forskelsbehandlet nordiske borgere alt efter hvilke lande eller regioner de pendler eller rejser fra.

Info Norden har samarbejdet med Grænsehindringsrådets sekretariat om at indsamle og dokumentere eksempler på de problemstillinger der er opstået i kølvandet på covid-19-krisen. Sekretariatet har derefter været i dialog med regeringer og myndigheder om at finde løsninger.

Mere information

- Info Nordens netsider: norden.org/infotjeneste
- Info Norden på Facebook: facebook.com/infonorden
- Info Norden på Twitter: twitter.com/infonorden
- Nordisk Ministerråds grænsehindringsarbejde: norden.org/da/graensehindringer
- Læs hele Info Nordens årsrapport på norden.org/in-rapport

Samarbejde med fonde

Foreningen NORDEN er repræsenteret i en række af de bilaterale nordiske fonde, nemlig:

Fondet for dansk-svensk Samarbejde

Fondet for dansk-islandsk Samarbejde

I Kulturfonden for Danmark og Finland var Foreningen NORDEN repræsenteret af **Birte Fangel** med **Bent Jensen** som suppleant. Fonden er nu sammenlagt med den finsk-danske fond og Foreningen NORDEN er ikke længere repræsenteret i den fælles bestyrelse.

I Fondet for dansk-islandsk Samarbejde er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Susanne Prip Madsen**.

I Fondet for dansk-svensk Samarbejde er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Jacob Lund** med **Marion Petersen** som suppleant.

Femte Maj-Fonden, der er hjemmehørende i Göteborg og uddeler stipendier hvert andet år til unge danske, som under kortere ophold i Sverige ønsker at studere svensk kultur samt svensk samfunds- og næringsliv. I fondsstyrelsen er Foreningen NORDEN repræsenteret af **Peter Jon Larsen** med **Merete Riber** som suppleant.

I Dansk Sprognævn er **Marion Pedersen** udpeget som Foreningen NORDENs repræsentant.

I Baltic Sea NGO Network Denmark sidder **Susanne Prip Madsen** med for Foreningen NORDEN, idet landsstyrelsen har bedt Foreningen NORDEN/København om at repræsentere foreningen i denne sammenhæng.

FNU: Her er **Susanne Prip Madsen** foreningens observatør.

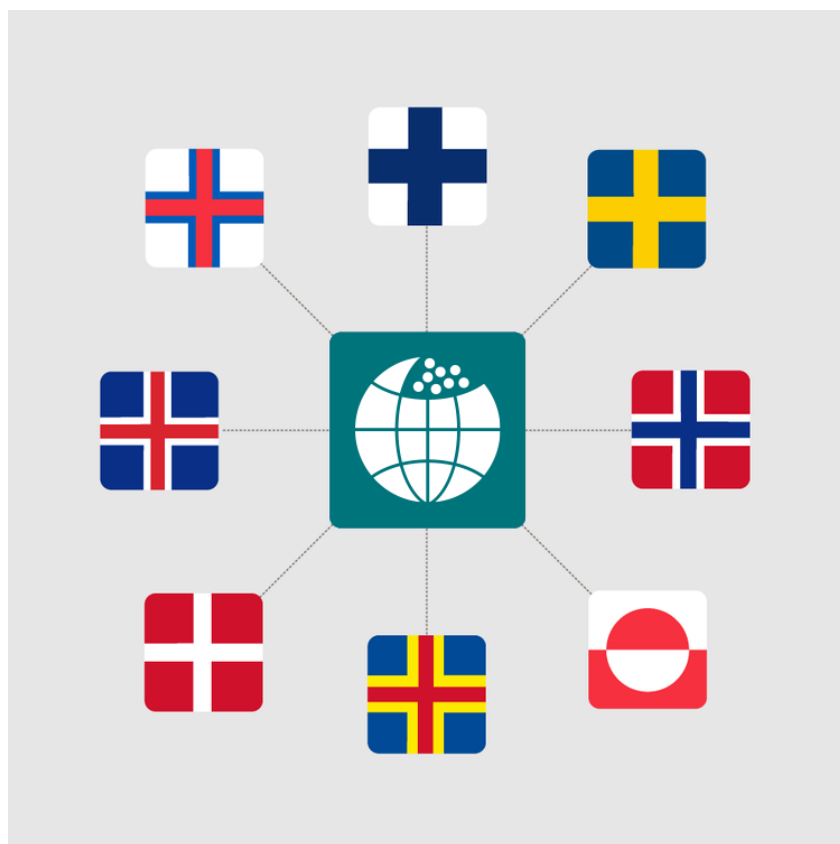
Foreningerne Norden (FNF)

FNF är ett samarbetsorgan för de nationella Norden-föreningarna: Foreningen Norden Danmark, Pohjola-Norden (Finland), Foreningen Norden Norge, Föreningen Norden Sverige, Norræna Félagid á Íslandi, Norrøna Félagid i Føroyum och Föreningen Norden på Åland samt Foreningerne Nordens Ungdom (FNUF).

Förbundets huvuduppgift är att samordna de nationella föreningarnas gemensamma intressen för att styrka det folkliga nordiska samarbetet på alla nivåer. I relation till det officiella nordiska samarbetet är Föreningarna Nordens uppgift att vara opinionsbildande, informerande och idégivande. FNF är också förvaltningsorgan för flera nordiska projekt – Nordjobb (med underprojektet Nordisk Jobblösning), Norden i skolan, Nordisk litteraturvecka, Nordiska författarbesök i Norden och i Baltikum.

Fram till 2021 var Förbundsmötet FNF:s högsta beslutande organ, men på mötet i september 2021 beslöts att Förbundsmötet läggs ner och att ansvaret och uppgifterna (bland annat ett årligen återkommande styrelseseminarium) överförs till Förbundets Presidium, som består av de nationella föreningarnas ordförande. Därmed återgick man till en praxis som rådde fram till 2015. Rotationen

på ordförandeposten för FNF följer Nordiska rådets schema. Presidiet möts två gånger per år. 2021 hölls ett digitalt möte i mars och ett fysiskt i november.

Sammanfattning av verksamheten

Trots pågående pandemi lyckades FNF upprätthålla en aktiv verksamhet. En del sköttes virtuellt, men också fysiska möten hölls när tillfälle gavs.

Ordföranden och Förbundssekreteraren skrev översiktsartiklar och kolumner om nordiska frågor i dagstidningar och tidskrifter. Förbundssekreteraren publicerade månatligen bloggen Norden runt på 80 rader, som sändes bland annat till samarbetspartner och opinionsbildare i Norden.

I samband med Nordiska rådets session höll presidiet ett seminarium (på Vartov) där fördelningen av den nordiska budgeten utgående från Vision 2030 diskuterades. Kontentan var att det inte råder någon motsättning mellan klimat- och miljöfrågor å ena sidan och språk- och kulturfrågor å andra sidan. Norden har råd med både och, vilket FNF:s förbundsmöte påtalade i sitt sitta uttalande. Resonemanget fick stöd i Jan-Erik Enestams rapport som diskuterades under dagarna efter seminariet på Nordiska rådets session.

Förbundssekreteraren höll fyra föreläsningar (Helsingfors, Frederiksberg, Røding, Sønderjylland, och Gävle) om nordiskt samarbete. Under så kallade normala år är antalet närmare 20 st.

Programverksamheten

Pandemin hade för andra året i rad en hämmande effekt på Nordjobb, medan den virtuella undervisningsplattformen Norden i skolan av naturliga skäl fortsättningsvis utvecklades gynnsamt.

Presidiet

I 2021 var presidiets sammansättning följande: Marion Pedersen och Lars Barfoed (Danmark), Danmark ordförandeland, Juhana Vartiainen, Finland, Åsa Torstensson, Sverige, Hrannar Björn Arnarson, Island, Tone Wilhelmsen Trøen, Norge, Maiken Poulsen Englund, Åland, Turid Christophersen, Färöarna, Jens Kristian Øvstebø, FNUF, Som ny medlemsförening upptogs i 2021 Föreningen Norden i Grönland.

Föreningarnas administrativa ledare

Kollegiets sammansättning: Peter Jon Larsen, Danmark, ordförande, Henrik Wilén, FNF, sekreterare, Asdis Eva Hannesdottir, Island, Heikki Pakarinen, Finland, Espen Stedje Norge, Josefin Carling, Sverige, Ingi Samuelsen, Färöarna och Bror Myllykoski, Åland. Kollegiet höll två digitala möten i 2021.

FNF:s sekretariat

FNF:s kontor är sedan 2014 beläget på Snaregade 10 A, 1205 Köpenhamn K.

Henrik Wilén (FIN) fungerar sedan 2015 som förbundssekreterare och sekretariatsledare. Susanne Farre (DAN) är bokförare och Isolde Johansson (DAN) är ekonomiassistent. Jacob Mellåker (SVE) är informatör på deltid. Förteckning över övrig personal och praktikanter framgår ur programmets redogörelse.

Revisor

FNF:s revisor är Kim Kjellberg från Grant Thornton.

FNF:s ekonomi

FNF:s verksamhet finansierades huvudsakligen genom verksamhetsbidrag av Nordiska ministerrådet. Dessutom bidrog de nationella Norden-föreningarna, fördelningsnyckeln är den samma som används för de nordiska länderna bidrag till NMR. FNF får också medel för finansiering av program och projekt av NMR.

Andra aktörer som bidrar är bland annat Interreg. Resultatet för 2021 visar ett överskott på 62 360 DKK. Orsaken är att Förbundsmötet i september inte kunde hållas fysiskt i Köpenhamn och i stället hölls mötet online.

Strategi

Med baggrund i foreningens formålsparagraf, som lyder

Foreningen NORDEN, dansk forening for nordisk samarbejde, har til formål på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil

ønsker foreningen af styrke den idepolitiske profil på nordisk, nationalt og lokalt plan.

Det nordiske samarbejde er mere i fokus i disse år, hvor flere og flere anerkender, at det nordiske samarbejde

- er et vigtigt instrument for dansk værdipolitik i forbindelse med globaliseringen

- kan forstærke de enkelte landes konkurrenceevne på de internationale markeder
- kan sikre lavere omkostningerne i vores offentlige produktion uden at det går ud over kvaliteten for eksempel på sikkerheds- og forsvarsområdet.

Foreningen NORDEN ønsker at påvirke de formelle samarbejdsfora til at udvikle mere regionalt nordisk samarbejde i takt med erkendelsen af at et fælles Norden har langt større muligheder i en globaliseret verden, hvor nationalstaternes rolle forandres og regionernes rolle forstærkes.

Foreningen er optaget af de ideer, der på det seneste er kommet om en nordisk union eller forbundsstat. Udviklingen går meget stærkt, og vi ønsker at de nordiske lande aktivt påvirker den internationale og europæiske udvikling med en nordisk vinkel.

Forholdene i Arktis er et vigtigt emne for Norden, både når det gælder sikkerhedspolitiske, infrastrukturelle og miljømæssige udfordringer.

Et er sikkert: det nordiske samarbejde byder qua sin unikke folkelige legitimitet, sit enestående værdifællesskab og sit historiske engagement i internationalt samarbejde og deraf fraværet af protektionistiske foranstaltninger på gode forudsætninger for at spille en central rolle i en global dagsorden.

Foreningen NORDEN har gennem de senere år drejet organisationen i en retning, hvor indhold er vigtigere end formen. Organisatoriske forandringer skal derfor ske på grundlag af en indholdsmæssig nødvendighed.

Foreningen NORDEN fastlægger i Strategien sine visioner og mål for foreningens fremtidige organisation, medlemsaktiviteter og interessevaretagelse.

Organisation

Vision

Foreningen NORDEN er organiseret således, at alle led i organisationen arbejder med udvikling af foreningens grundlæggende ide.

Mål

- Foreningen NORDEN er organiseret i lokalafdelinger, kredse og landsforening
- Der skal være etableret lokalafdelinger i alle kommuner
- Organisationens enkelte led skal have tydelige opgaver, og kommunikationen i organisationen skal være åben og direkte
- Landsstyrelsen nedsætter udvalg, der kan være sagsforberedende på organisatoriske områder og ad hoc-udvalg, der kan være sagsforberedende på mere aktuelle politiske områder, herunder udviklingen af det nordiske samarbejde indadtil og udadtil

Medlemsaktiviteter

Vision

Foreningen NORDEN understøtter og fremmer alle former for medlemsaktiviteter, der har til formål at styrke forståelsen for det nordiske arbejde og den nordiske ide.

Mål

- Foreningen NORDEN skal ud over hele landet tilbyde et varieret tilbud af arrangementer af nordisk relevans inden for kultur og samfundsforhold
- Skole- og biblioteksmedlemmer skal understøttes bedst muligt i deres arbejde med formidling af nordisk natur og kultur samt historie, samfundsforhold og fællesskab bl.a. gennem udbygningen af fællesnordiske værktøjer

Interessevaretagelse

Vision

Foreningen NORDEN skal fremme opbakning for den nordiske sag gennem debatskabelse, information og konkrete projekter.

Mål

- Foreningen NORDEN skal anvende sin folkelige platform til at fremme aktuelle nordiske samarbejdsopgaver over for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Dette arbejde skal foregå i samråd med FNF.
- Debatskabelse, information og konkrete projekter gennemføres i samarbejde med folkelige og politiske organisationer - og i et fællesnordisk perspektiv
- Landsstyrelsen drøfter politik med det dobbelte formål at udvikle det nordiske samarbejde og sikre mediernes interesse for samme.
- Den eksterne kommunikation skal være debatskabende i sin form og i sit indhold. Indholdet skal bygge på drøftelser og vedtagelser i Repræsentantskabet og i Landsstyrelsen.

På baggrund af ovennævnte visioner og mål udarbejdes der årlige handleplaner til behandling i Landsstyrelsen, som grundlag for det konkrete budgetarbejde.

Handleplan

Vedtaget af landsstyrelsen 28. oktober 2017.

Handling	Konkrete aktiviteter	Tidshorisont
Foreningens idegrundlag drøftes på alle plan i foreningen, så vi i langt højere grad skønner på, at det nordiske samarbejde er noget unikt - set i globaliseringsperspektiv	1. Foreningen vil forsøge at skærpe synligheden i medierne omkring nordiske forhold og foreningens rolle i den sammenhæng. 2. Til landsstyremøder vælges et tema, der kan belyse elementer i foreningens idegrundlag. 3. Der bringes artikler i Norden NU, som kan uddybe foreningens idegrundlag. 4. Lokalfdelinger opfordres til at tage emner op med relation til foreningens idegrundlag. Opfordringer kan med mellemrum bringes i Tillidsmandsinfo og ved det årlige tillidsmandsmøde.	Dato for landsstyremøder Hvert nummer af Norden NU bringer mindst en artikel med udgangspunkt i foreningens idegrundlag. Med jævne mellemrum
Der arbejdes på flere planer for at få politisk gehør for et større	1. Problematikken nævnes ved passende lejligheder over for politikere.	I forbindelse finanslovsdrøftelser

statstilskud til Foreningen NORDEN		
Der arbejdes på flere niveauer med at få projektvirksomheden i gang igen	1. Når der er nye projekter i sigte skal forretningsudvalget beslutte om foreningen skal søge om at få administrationen tildelt.	Når mulighederne opstår
Der sættes fokus på Nordjobb med henblik på at sikre større deltagelse af danske unge i Nordjobb og til fortsat at udbygge tilbuddet af relevante arbejdspladser til unge fra de nordiske lande	1. Nordjobbkonsulenten kontakter relevante lokalafdelinger med henblik på at samarbejde om at skaffe arbejdspladser til Nordjobbere udefra. 2. Lokalafdelinger uddeler materiale om Nordjobb på steder hvor der kommer unge mennesker (Skoler, klubber, uddannelsesinstitutioner mv.). 3. Der igangsættes en drøftelse af, hvordan lokalafdelingerne i højere grad kan medvirke til – og få gavn af – Nordjobb.	Forår Forår Løbende
Kommunikation og udbygning af sociale medier og online marketing	1. Landsforeningen vil arbejde for, at der bliver en bedre sammenhæng mellem foreningens blad, hjemmeside og brugen af sociale medier og online marketing. 2. Landsforeningen arbejder for en udbygning af samarbejdet med de andre Nordenforeninger på alle dele af kommunikationsvirksomheden, herunder opbygningen af et fællesnordisk nettidsskrift. 3. Landsforeningen sikrer via den fællesnordiske skolehjemmeside, at der formidles nyheder og relevante undervisningsforløb til skolerne, som også via hjemmesiden kan etablere kontakt til venskabsklasser i andre nordiske lande.	Løbende Løbende Løbende
Landsforeningen sikrer, at der formidles information og materialer	1. Landsforeningens uddannelsesudvalg søger indflydelse på tidsplanen	Materiale skal være klart først på året

til skoler og biblioteker om Morgengry og Skumringstid	vedrørende fastlæggelse af temaer og udvalg af tekster. 2. Når materiale og tekster foreligger, giver uddannelsesudvalget melding til medlemsskoler og biblioteks-medlemmer. 3. Uddannelsesudvalget søger at udbrede kendskabet til biblioteksugen til skoler og biblioteker, der ikke er medlemmer.	Tidligt forår Efter sommerferien
Landsforeningen støtter og yder bistand til lokalafdelinger, der ønsker hjælp i forbindelse med ændringer i venskabsbysamarbejdet på grund af kommunalreformen og varetager kontakten til Kommunernes Landsforening på dette område	1. Sekretariatet fortsætter kontakten med KL om venskabssamarbejdet. 2. Lokalafdelinger i kommuner, der har afbrudt det officielle venskabssamarbejde, støttes i at opretholde forbindelse til lokalafdelinger i tidligere venskabsbyer. 3. Foreningen NORDEN arbejder nationalt og lokalt på at inddrage det lokale foreningsliv mere i det nordiske venskabs-samarbejde.	Løbende Løbende Løbende
Foreningen NORDEN fylder 100 år i 2019	1. Foreningen har nedsat et udvalg, der skal forberede aktiviteter i forbindelse med jubilæet. 2. Jubilæets fokus skal være på det idepolitiske og fremad-rettede. 3. Der skal lægges op til høj grad af eksponering af foreningen i 2019 på lokalt, nationalt og nordisk plan.	Lokalafdelinger og kredse inddrages 2016 – 2019 2019
Der gennemføres nordisk forfatterturne	1. Projektet gennemføres i samarbejde med et afgrænset områdes skoler og foreningens lokale eller regionale struktur.	Løbende
Nordisk kulturuge	1. Foreningen NORDEN samarbejder med Rødding Højskole om gennemførelsen af en Nordisk kulturuge.	Hvert år
Ny folkeskole	1. Foreningen markedsfører sit skolemedlemskab over for nye potentielle skolemedlemmer.	Løbende

aktiviteter i alle landets kommuner

- Foreningen NORDEN udøver sin indsats inden for uddannelse, kultur, oplysning og venskabsarbejde
- Foreningen NORDEN retter sin indsats mod personer og institutioner, der kan styrke forståelsen for det nordiske arbejde og den nordiske ide
- Foreningen NORDEN samarbejder med danske og nordiske organisationer med henblik på at styrke fællesskabet mellem de nordiske lande

De nærmere retningslinjer for foreningens organisering og interessevaretagelse fastlægges af foreningens repræsentantskab.

På det nationale og nordiske plan vil foreningens indsats afspejle et fortsat arbejde med at styrke fællesskabet mellem de nordiske lande med

- ønsket om at udrede det unikke ved den nordiske samfundsmodel og det værdifællesskab landene er fælles om, herunder samarbejdets folkelige grundlag
- fortsat fokus på fjernelsen af grænsehindringerne for mennesker og erhvervsliv i Norden, herunder forstærket informationsformidling og servicering via Info Nordens virksomhed
- en gedigen fælles indsats i forhold til den grønne omstilling, klimaindsatsen og en afgørende satsning på gennemførelsen af FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling
- et styrket tv-samarbejde, gerne gennem en opprioritering af Nordvision-samarbejdet for at de nordiske public service-medier bliver tilgængelige for alle i Norden
- styrket sprogsamarbejde i alle led
- styrket retsligt samarbejde, herunder harmonisering af retstilstanden mellem landene og i forhold til implementeringen af EU-lovgivning
- styrket samarbejde inden for udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik
- styrket samarbejde om de nordiske landes udenlandske ambassader og repræsentationer højere grad af koordinering af synspunkter og fælles optræden i europæiske og globale strukturer
- stærkere koordinering i forbindelse med bistandsprojekter og internationale hjælpeopgaver
- fælles person-ID i en elektronisk virkelighed
- bedre højhastighedsinfrastruktur både digitalt og transportmæssigt
- samnordiske kultursatser indenfor og udenfor Norden
- stærkere samarbejde indenfor turisme med skabelsen af Visit Norden
- fortsat stærkt samarbejde på socialområdet
- fælles udnyttelse af de nye muligheder i Arktis med vægt på bæredygtighed og respekten for de oprindelige folk i området
- flere fælles miljømærkninger
- en bedre udnyttelse af det nordiske samarbejde i den globale konkurrence
- sikringen af en arbejdskraftsmobilitet i forbindelse med et fleksibelt nordisk arbejdsmarked og et mere fleksibelt arbejdsmarked
- øget samarbejde om uddannelse og forskning
- et stærkere nordisk samarbejde om vedvarende energiløsninger.

Prioriteringen af denne indsats fastlægges i årlige strategi- og handleplaner for foreningens arbejde og udmøntes i samarbejde med Foreningerne NORDEN i de øvrige nordiske lande.

FORRETNINGSUDVALG 2021

Landsformand

Lars Barfoed

Næstformand

Marion Pedersen

Forretningsudvalget

Grethe Hald

Bent Anders Jensen

Susanne Prip Madsen

Merete Riber

Anke Spoorendonk

LANDSSTYRELSE 2021

Lars Barfoed, **Landsformand**

REPRÆSENTANTSKABSVALGT

Line Barfod

Lars Barfoed (KF)

Liselott Blixt (DF)

Bente Dahl

Nadeem Farooq (RV)

Karen Margrethe Fink

Britt Jensen (KL)

Christian Juhl (EL)

Karen Johanne Klint

Turid Leirvoll (SF)

Jacob Lund (S)

Susanne Prip Madsen

Jonas Lage Roelsgaard

Flemming Thøgersen

KREDSVALGT

Aage Augustinus

Elisabeth Espedal

Frants Hagen Hagensen

Grethe Hald

Grete Østergaard Hansen

Carsten Rolsted Jensen

Bent Anders Jensen

Lisa Juhler

Steen Ludvigsen

Iver Lærkesen

Rita H. Mikkelsen

Dorit Myltoft

Marion Pedersen
Merete Riber
Anke Spoorendonk
Grethe Svendsen

FORMÆND 2021

Lokalafdeling	Navn
Allerød	Lis Arendt
Assens	Karen Valeur
Ballerup	Jens Brunsgaard
Bornholm	Iver Lærkesen
Brande	Bodil Porsbjerg
Brønderslev	Poul Sørensen
Egedal	Jørgen Storm
Farsø-Løgstør	Jens-Erik Due-Hansen
Favrskov	Inge Vejby Møller
Fredensborg	Lisa Juhler
Fredericia	Anne Mette Storgaard Mikkelsen
Frederiksberg	Frants Hagen Hagensen
Frederikshavn-Sæby	Karin Arveschoug Jensen
Frederikssund-Hornsherred	Grethe Olsen
Faaborg-Midtfyn	Tom Warren
Haderslev-Frøs Herred	Ann Møller Gram
Halsnæs	Henrik Albæk
Helsingør	Bent Roskjær
Herning	Svend Erik Jensen
Hillerød	Elisabeth Espedal
Hjørring	Tove Marquardsen
Holstebro	Finn Skougaard Ebenhecht
Horsens	Dorthe Gíslason
Hvidovre	Flemming Thøgersen
Ikast	Birgit Østergaard
Jammerbugt	Gunnar Mark
Kalundborg	Marianne Højland Larsen
Kalø Vig	Per Andersen
Karup	Jann Rasmussen
Kerteminde-Munkebo	Eva Jensen
Kjellerupegnen	Ellen Andersen
Kolding	Fritze Lundstrøm
København	Susanne Prip Madsen
Langeskov	Grete Østergaard Hansen
Lemvig	Vagn Baunsgaard
Lyngby-Taarbæk	Hanne Ekstrand
Malt Herred	Arne Madsen
Mariagerfjord	Gunner Buck
Møn-Vordingborg	Boye Vestergaard
Norden Lolland	Ebbe Balck Sørensen
Nordfyn	Svend-Erik Errebo-Hansen
Nykøbing Falster	Bent Anders Jensen

Næstved-Fladså	Henning Jensen
Odder	Aage Augustinus
Odense	Svend Tychsen
Odsherred-Holbæk	Anette K. Jensen
Præstø	Torben Dinesen
Randers-Langå	Hanne Maja Christiansen
Ringkøbing	Mette Helena Ellekilde
Ringsted	John Bech
Roskilde-Lejre	Conny E. Petersen
Samsø	Brian Buchhave
Silkeborg	Grethe Svendsen
Skagen	Jørn Uffe Nielsen
Skjern-Tarm og Videbæk	Emma Egmosen
Slagelse	Steen Ludvigsen
Sorø	Christen Galsgaard
Stevns	Lise Sølund
Struer	Eskild Højgaard
Svendborg-Langeland	Carsten Winther
Sydslesvig	Anke Spoorendonk
Sønderborg-Gråsten	Anna Birgitte Gautier
Thisted	Nora Hornstrup
Tønder-Skærbæk-Toftlund	Tage Sørensen
Tårnby-Dragør	Terkel Spangsbo
Varde	Kirsten Dahl Andersen
Viborg	Karin Gaardsted
Ærø	Olaf Havsteen-Mikkelsen
Aabenraa	Karen Margrethe Fink
Aalborg & Omegn	Rita H. Mikkelsen
Ålestrup	Kirsten Bollerup
Aarhus	Torkil Würtz

Medlemstal pr. 31. december 2021

Lokalafdeling		31. dec 2021	Frem / tilbagegang	i %
0600	FREDERIKSBERG	154	-4	-2,5
1109	KØBENHAVN	265	2	0,8
KREDSEN KØBENHAVN/FREDERIKSBERG		419	-2	-0,5
0201	BALLERUP	37	-1	-2,6
0700	GENTOFTE	38	-3	-7,3
0711	GLADSAXE/HERLEV	24	-1	-4,0
0703	GLOSTRUP & OMEGN	41	-5	-10,9
0800	HVIDOVRE	24	-1	-4,0
2006	HØJE TAASTRUP	30	-1	-3,2
1108	KØGE (VACANT)	8	-1	-11,1
1200	LYNGBY/TAARBÆK	255	-14	-5,2
1805	ROSKILDE /LEJRE	165	-22	-11,8
1808	RØDOVRE	9	0	0,0
1103	TÅRNBY/DAGØR	77	2	2,7
KØBENHAVNS OMEGNSKREDS I ALT		708	-47	-6,2
0100	ALLERØD	138	-11	-7,4
2802	EGEDAL	121	56	86,2
0604	FREDENSBORG/HUMLEBÆK	105	-14	-11,8
0607	FREDERIKSSUND	88	8	10,0
0608	HALSNÆS	70	-8	-10,3
0807	HELSINGØR	56	0	0,0
0810	HILLERØD	184	-4	-2,1
0202	NORDSJÆLLAND SYD (sammenlagt m egedal)	0	-108	-100,0
NORDSJÆLLANDS KREDS i alt		762	-81	-9,6
2201	ODSHERRED & HOLBÆK	121	-4	-3,2
1101	KALUNDBORG	58	-4	-6,5
1107	SKÆLSKØR-KORSØR	82	-26	-24,1
1804	RINGSTED	163	-21	-11,4
1910	SLAGELSE	183	-17	-8,5
1911	SORØ	86	-9	-9,5
VESTSJÆLLANDS KREDS i alt		693	-81	-10,5
1306	MØN/VORDINGBORG	104	-9	-8,0
1405	NYKØBING F	58	-2	-3,3
1408	LOLLAND	85	-2	-2,3
1409	NÆSTVED / FLADSÅ	73	-5	-6,4

1601	PRÆSTØ	81	0	0,0
1912	STEVNS	46	-8	-14,8
STORSTRØMS KREDS i alt		447	-26	-5,5
1809	BORNHOLM	75	-3	-3,8
BORNHOLMS KREDS i alt		75	-3	-3,8
0103	ASSENS/GLAMSBJERG	125	-13	-9,4
0611	FAABORG - MIDTFYN	177	-18	-9,2
1104	KERTEMINDE-MUNKEBO	116	-12	-9,4
1214	LANGESKOV	294	-11	-3,6
1304	MIDDELFART (VACANT)	12	0	0,0
0204	NORDFYN	175	-3	-1,7
1404	NYBORG	15	2	15,4
1502	ODENSE	99	-5	-4,8
1916	SVENDBORG-LANGELAND	157	-9	-5,4
2701	ÆRØ	90	-7	-7,2
FYNS KREDS i alt		1260	-76	-5,7
0609	FRØS HERRED/HADERSLEV	121	-6	-4,7
1922	SYDSLESVIG	273	-19	-6,5
1921	SØNDERBORG/GRÅSTEN	198	-8	-3,9
2004	TØNDER-SKÆRBÆK-TOFTLUND	106	-20	-15,9
2901	AABENRAA	154	-1	-0,6
SØNDERJYLLANDS KREDS i alt		852	-54	-6,0
0502	ESBJERG (VACANT)	12	-1	-7,7
1301	MALT HERRED	78	-6	-7,1
2202	VARDE OG OMEGN	36	-2	-5,3
RIBE KREDS i alt		126	-9	-6,7
0605	FREDERICIA	101	49	94,2
0816	HORSENS	117	-6	-4,9
1106	KOLDING (sammenlagt med Fredericia)	0	-70	-100,0
2005	TØRRING (VACANT)	2	0	0,0
2203	VEJLE (VACANT)	29	-8	-21,6
VEJLE KREDS i alt		249	-35	-12,3
0207	BRANDE	89	0	0,0
0809	HERNING	117	-13	-10,0
0815	HOLSTEBRO	132	-1	-0,8
1001	IKAST	52	-7	-11,9
1203	LEMVIG	27	-1	-3,6

1803	RINGKØBING	62	-7	-10,1
1908	SKJERN/TARM/VIDEBÆK	82	-4	-4,7
1913	STRUER	119	-12	-9,2
MIDT-VEST KREDS i alt		680	-45	-6,2
0802	FAVRSKOV	39	-1	-2,5
1102	KALØVIG	107	1	0,9
1501	ODDER/HØRNING	247	-12	-4,6
1801	RANDERS/LANGÅ	88	-8	-8,3
1902	SAMSØ	86	3	3,6
1903	SILKEBORG	155	-18	-10,4
2905	ÅRHUS	247	-3	-1,2
ÅRHUS KREDS i alt		969	-38	-3,8
1112	KARUP	208	-7	-3,3
1105	KJELLERUPEGNEN	57	-1	-1,7
1907	SKIVE (VACANT)	55	-10	-15,4
2002	THISTED	122	-4	-3,2
2204	VIBORG	142	-4	-2,7
MIDT-NORD KREDS i alt		584	-26	-4,3
0209	BRØNDERSLEV	133	8	6,4
0613	FARSØ/LØGSTØR	87	-3	-3,3
0606	FREDERIKSHAVN /SÆBY	130	-8	-5,8
0803	MARIAGERFJORD	60	-1	-1,6
0812	HJØRRING	48	-7	-12,7
2801	JAMMERBUGT	55	-7	-11,3
1904	SKAGEN	31	2	6,9
2903	AALBORG & OMEGN	325	-15	-4,4
2911	AALSTRUP	48	0	0,0
NORDJYLLANDS KREDS i alt		917	-31	-3,3
PERSONLIGE MEDLEMMER I ALT:		8.741	-554	-6,0
<i>Overnævnte er en oversigt over antal medlemmer -</i>				
<i>dvs. parmedlemskaber er opgjort som 2 medlemmer.</i>				
<u>DIREKTE UNDER LANDSKONTORET</u>				
MEDLEMMER I UDLANDET MM.		128	-9	-6,6
<i>(afd. 2304,2305,2306,2603,2604,2605,2607)</i>				
STØTTEMEDLEMMER, POLITIKERE MM		95	15	18,8
<i>(afd: 2400,2401, 2608)</i>				
SAMLET ANTAL PERSONLIG MEDLEMMER		8.964	-548	-5,8

Skole- og biblioteksmedlemmer

Erhvervsskoler	4	1	33,3
Efter/ungdomsskoler	7	0	0,0
Gymnasier	16	0	0,0
Seminarier	1	0	0,0
Højskoler	6	0	0,0
Folkeskoler	84	-7	-7,7
Musikskoler	1	-1	-50,0
Andre skoler	2	0	0,0

Skolemedlemmer i alt	121	-7	-5,5

Biblioteker i alt	23	-3	-11,5

		Frem- /tilbagegang	i %
I alt pr. 31. december 2021	9.108	-558	-5,8
Nye medlemmer i året	309		